

STATUT PARTIT NAZZJONALISTA

Kunsill Ġenerali PN

25 ta' Ġunju, 2020

(Kif emendat f'Lulju 2021)

Statut biex jirregola l-formazzjoni, l-istrutturi interni u l-funzjonament
tal-Partit Nazzjonalista

TQASSIM TAL-ISTATUT

Artiklu Paġna Taqsima 1 – Bidu

1 Isem 4 2 Viżjoni u Missjoni 4 3 Struttura 6

Taqsima II – Governanza

4-9 Sħubija 7 10 Organizzazzjoni 8 11 Uffiċjali 9 12-27 Kumitati Sezzjonali 9
28-43 Kumitati Reġjonali 13 44-51 Kumitat Eżekuttiv 17 52 Segretarju
Ġenerali 21 53 President Riċerka Politika 22 54 President Djalogu Soċjali 23
55-56 Chairperson Kumitat Eżekuttiv 24 57 Chairperson Kunsill
Amministrattiv 24 58 Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv 25 59 Segretarju
Internazzjonali 25 60 Teżorier 26 61 Diretturi 26 62 Fergħat 27 63 Forum
tal-Fergħat 28 64-73 Kunsill Amministrattiv 28 74 ELCOM 31 75 Kumitat
tat-Tmexxija 31 76-78 Bord ta' Revizuri 32 79-82 Kunsill Ġenerali 32 83 Kap
tal-Partit 35 84 Viċi Kap 35 85-88 President tal-Kunsill Ġenerali 36 89-98
Elezzjoni Kap u Viċi Kap 37 99-103 Konvenzjoni Ġenerali 40 104 Kunsill
Konsultattiv Anzjan 40

2

Taqsima III – Il-Partit fil-Parlament Malti, Ewropew u fil-Kunsilli Lokali

106-117 Il-Grupp fil-Parlament Malti 42 118-123 Il-Grupp fil-Parlament
Ewropew 44 124-125 Il-Kunsilliera Lokali 45 126-128 Provediment Ġenerali
45

Taqsima IV – Komunikazzjoni mal-Poplu

129-130 Direttorat Komunikazzjoni 47 131-132 Direttur Komunikazzjoni 48

Taqsima V – Kummissjonijiet

133-139 Kummissjoni Kandidati 49 140-147 Kummissjoni Etika u Dixxiplina
51 148-160 Kummissjoni Elettorali, Rekords u Data 53

Taqsima VI – Ġenerali u Klawsola Transitorja

161 IIsien Uffiċjali 58 162 Emblema tal-Partit 58 163-164 Personalità
Ġuridika 58 165-168 Mili ta' vakanza 58 169 Tifsir 60 170 Regolamenti 61
171 It-Test Malti 62 172 Klawsola Transitorja 63

SKEDA

Elezzjoni ta' membri għall-Kunsill Ġenerali (Art. 81 (a)) 64

3

TAQSIMA I – BIDU

Isem

1. (1) L-isem uffiċjali tal-partit huwa Partit Nazzjonalista. Il-Partit, imwaqqaf f'Malta u Għawdex, huwa membru tal-Partit Popolari Ewropew (PPE).

(2) Il-Partit Nazzjonalista huwa partit tan-nies b'vokazzjoni li jservi l-interess tal-ġid komuni tal-poplu Malti u Għawdx i u li jaħdem b'risq id-dinjità umana.

Viżjoni u Missjoni

2. (1) L-għan ewlieni tal-Partit Nazzjonalista hu l-iżvilupp tan-nazzjon b'mod i-iktar sħiħ, ġust, demokratiku u sostenibbli għat-tgawdija ta' kulhadd bil-ħarsien u t-twettiq tal-ġid komuni.

(2) Il-pern tal-missjoni tal-partit huwa l-benesseri ta' kulhadd, f'rispett sħiħ għall-valur tal-ħajja umana, għad-dinjità inaljenabbli ta' kull persuna umana u għall-jeddijiet tagħha fi fraternità ta' bnedmin f'umanità waħda b'diversità ta' kulturi.

(3) Il-partit jimpenja ruħu li jaħdem għat-titjib tal-kwalità tal-ħajja ta' kull persuna msejsa fuq il-libertà, id-demokrazija, l-ekwità, l-inklużjoni u l-ġustizzja soċjali fi Stat fejn tirrenja s-Saltna tad-Dritt.

(4) Il-partit iħares lejn il-politika bħala l-ogħla sejħa u impenn għal servizz b'rieda tajba fl-interess tal-poplu u bħala għodda fejjieda u lajka fir-realtà tal-ħajja ta' kuljum li jaffaċċjaw in-nies.

- (5) Fil-ħidma tiegħu l-partit ifittex li l-Istat ikun il-qaddej ta' niesu. Dan għandu jsir billi d-deċiżjonijiet jittieħdu b'mod trasparenti dejjem fl-eqreb livell tan-nies skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà bis-sehem attiv ta' kull ċittadin.
- (6) Il-partit jemmen bis-sħiħ li f'dinja globalizzata s-solidarjetà hija t-tarka ewlenija biex ħadd ma jibqa' lura fil-mixja tal-iżvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali u fis-servizzi li joffri l-Istat.
- (7) Il-partit jibqa' jgħasses biex għall-ġejjieni l-poplu jkompli jgawdi l-aqwa ġid. Għalhekk jispikka s-sehem ewlieni tiegħu fil-modernizzazzjoni ta' pajjiżna. Il-kisbiet tal-Indipendenza u s-sħubija fl-Unjoni Ewropea huma fost il-kisbiet storiċi li sawruna f'nazzjon sovrani, modern u Ewropew.

4

- (8) Filwaqt li jħaddan soċjetà dejjem iżjed pluralistika u multi-kulturali, il-partit jemmen f'soċjetà inklussiva fejn tixxettel l-għaqda b'kultura ta' djalogu fir-rispett tad-diversità ta' fehmiet u twemmin, u fejn jopponi kull forma ta' mibegħda u vjolenza.
- (9) Il-partit iqis id-dinja bħala d-dar komuni tagħna u tal-ġenerazzjonijiet futuri. Għaldaqstant jagħraf li l-aqwa mezz biex iseddaq kwalità ta' ħajja aħjar għal kulħadd hu li bi prijorità jħares u jippromwovi l-ambjent, ir-riżorsi naturali, il-beni komuni u l-ispazji pubbliċi. Il-partit iqis l-ambjent bħala parti essenzjali mill-wirt komuni tal-bniedem. F'dan kollu jagħti prijorità lit-tibdil fil-klima u dan jagħmlu b'kejl li jqis il-ġustizzja ambjentali u l-interessi tal-ġenerazzjonijiet futuri.
- (10) Il-Partit iwettaq dawn il-prinċipji u jimpenja ruħu li jaħdem biex:
- a) kulħadd jiżviluppa u jħares saħħtu, mill-konċepiment sal-aħħar nifs, bl-enfasi fuq il-kwalità tal-ħajja, f'familja mibnija fuq l-imħabba, mingħajr id-dellijiet ta' faqar, diskriminazzjoni, abbuż u esklużjoni;
  - b) kulħadd, tul ħajtu, ikollu l-opportunità għall-edukazzjoni u li jiżviluppa l-ħiliet individwali tiegħu bl-għajnuna tal-aqwa tagħlim u appoġġ personalizzat, u li jipparteċipa bis-sħiħ fil-ħajja tal-familja, tax-xogħol u tas-soċjetà ċivili;
  - c) kulħadd jieħu sehem fl-iżvilupp ekonomiku li jkattar xogħol dinjituż imħallas b'mod ġust, u f'qafas ta' istituzzjonijiet li jħarsu l-interessi tal-ħaddiema u l-impriżi, partikolarment dawk żgħar u medji, li jippromwovu l-inizjattiva u l-imprenditorjalità b'investiment qawwi fil-faċilitajiet tar-riċerka, ix-xjenza, it-teknoloġija u l-innovazzjoni;

d) kulħadd jibbenefika mit-tkattir tal-faċilitajiet kulturali u jistagħna fl-għarfien u l-imħabba tal-wirt storiku, kulturali u tal-arti biex nibqgħu niġgeddu soċjalment bil-ħiliet kreattivi u artistici tal-poplu tagħna; u

e) il-ġenerazzjonijiet preżenti u futuri jkollhom Stat li jibqa' jagħmel kemm jista' biex iseħħu l-paċi u l-ġustizzja f'Malta, fl-Ewropa u fid dinja, l-aktar fil-Mediterran fejn jiltaqqgħu u jithalltu ċiviltajiet differenti.

(11) Il-partit jimpenja ruħu li jimxi fuq dawn il-prinċipji fl-istess waqt li jfittex li jaħdem bis-sħiħ ma' kull persuna, entità u mal-volontarjat fis-soċjetà li għandhom għal qalbhom il-ġid komuni tal-poplu Malti u tal-bnedmin.

5

Struttura

3. Fl-assjem tiegħu l-partit huwa nisġa ta' tliet oqsma ewlenin li jaħdmu f'sinergija ma' xulxin u f'kull livell:

a) il-governanza tal-partit;

b) ir-rappreżentanza tal-poplu; u

c) il-komunikazzjoni.

TAQSIMA II – GOVERNANZA TAL-PARTIT

Sħubija

4. (1) Persuna li tagħżel li tissieheb membru fil-partit għandha:

- a) tkun ċittadina Maltija;
- b) tħaddan il-prinċipji, l-Istatut u d-dixxiplina tal-Partit;
- c) tkun għalqet l-erbatax-il sena; u

d) tiġi approvata mill-Kumitat Eżekuttiv.

(2) L-ebda persuna ma tista' tiġi prekluzi minn sħubija fil-partit fuq xi bażi ta' diżabbiltà, sess, orjentament sesswali, razza, twemmin reliġjuż jew identità tal-generu.

(3) Persuna li tissieñeb fil-partit għandha, qabel tiġi approvata mill-Kumitat Eżekuttiv, timla formola preskritta, bil-mod l-aktar konvenjenti inkluż online, liema formula għandha tintbagħat lill-kumitat sezzjonali tal-lokal fejn il-persuna normalment tirisjedi biex tiġi sekondata.

(4) Il-partit mhux meħtieġ li jagħti raġuni għal xi rifjut ta' xi applikazzjoni għal sħubija.

5. Huma biss il-membri li jkunu ħallsu d-drittijiet ta' sħubija li:

- a) ikollhom dritt għall-vot fi ħdan l-istrutturi tal-partit; u jistgħu
- b) jikkupaw karigi uffiċjali;
- c) ikunu membri f' xi organizzazzjoni tal-partit;
- d) ikunu intitolati għat-tessera; u
- e) ikunu kandidati f'isem il-partit f'xi elezzjoni f'Malta u f'Għawdex.

6. (1) Membri tal-partit jiddekadu mis-sħubija b'effett immedjat jekk jirriżulta li:

- a) issieñbu f'partit politiku ieħor;
- b) issieñbu f'xi organizzazzjoni, f'Malta jew barra, li n-natura u l-prinċipji tagħha jkunu meqjusa mill-Kumitat Eżekuttiv li jmorru kontra l-prinċipji jew l-interessi tal-partit;
- c) irtiraw is-sħubija tagħhom mill-partit; jew
- d) irrifjutaw li jħallsu l-ħlas dovut tas-sħubija.

(2) Persuna ma tibqax iżjed kunsidrata membru tal-partit jekk taġixxi b'mod li l-Kumitat Eżekuttiv iqis li jippreġudika l-aħjar interessi tal-partit.

7

7. (1) Ħlief fil-każijiet imsemmija fl-artikolu 6 (1), il-Kumitat Eżekuttiv biss jista' jiddeċiedi kwestjonijiet dwar xi sospensjoni, tkeċċija jew sħubija ta' membri fil-partit, u dan wara li jqis ir-rakkomandazzjoni tal-Kunsill Amministrattiv.

(2) F'xi każ b'hal dan, il-membri konċernati għandhom jingħataw avviż bil-miktub għall-anqas tmint ijiem qabel id-data tal-laqqgħa li fiha l-Kumitat Eżekuttiv ikun se jitratta l-każ. Il-membri għandhom id-dritt ikunu preżenti u jressqu l-każ u d-difiża li jidhrilhom xierqa, iżda m'għandhomx dritt ikunu preżenti waqt id-diskussjoni u d-deċiżjoni fuq il-mertu tal-każ rispettiv. Tali deċiżjoni

għandha tiġi komunikata bil-miktub lill-membri inkwistjoni.

(3) Il-partit m'għandux ikun meħtieġ jippubblika raġuni għal xi deċiżjoni dwar is sħubija ta' membri.

(4) Membri jistgħu jirriżenjaw mis-sħubija fil-partit billi jinformat bil-miktub lill Kunsill Amministrattiv.

(5) Persuna li ma tibqax imsieħba fil-partit tiddekadi awtomatikament minn kull kariga jew sħubija f'xi organizzazzjoni tal-partit.

8. Persuni li mhumiex ċittadini Maltin iżda li huma regolarment residenti f'Malta u huma reġistrati bħala eletturi għall-elezzjonijiet tal-Kunsilli Lokali jew tal-Parlament Ewropew jistgħu jkunu Membri Assoċjati fil-partit sakemm jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fl-artiklu 4.1 (b), (c) u (d). Il-Kumitat Eżekuttiv jista' jistieden Membri Assoċjati biex jikkontestaw elezzjoni għal xi Kunsill Lokali jew għall-Parlament Ewropew f'isem il-partit.

9. Flief għall-provvedimenti tal-artikoli 6 (2) u 7 (1), (2) u (3) ta' dan l-Istatut, il funzjonijiet l-oħra tal-Kumitat Eżekuttiv taħt din il-parti ta' sħubija tal-Istatut jistgħu jiġu eżerċitati mill-Kummissjoni Elettorali Rekords u Data mwaqqfa bl-artiklu 148.

Organizzazzjoni

10. Il-partit għandu jkun organizzat kif ġej:

Livell Lokali:
Kumitati Sezjonali

Livell Reġjonali:
Kumitati Reġjonali

Livell Nazzjonali:
Kumitat Eżekuttiv
Forum tal-Fergħat
Kunsill Amministrattiv
Kumitat tat-Tmexxija
Kunsill Ġenerali
Konvenzjoni Ġenerali
Kummissjonijiet

Livell Rappreżentattiv:
Grupp Parlamentari
Ewroparlamentari
Kunsilliera Lokali

Uffiċjali

11. (1) Il-partit għandu jkollu l-uffiċjali li ġejjin:

- a) Kap tal-Partit;
- b) Viċi Kap;
- c) Segretarju Ġenerali;
- d) President tal-Kunsill Ġenerali;
- e) President Riċerka Politika;
- f) President Djalogu Soċjali;
- g) Chairperson Kumitat Eżekuttiv;
- h) Chairperson Kunsill Amministrattiv;
- i) Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv;
- j) Segretarju Internazzjonali;
- k) Segretarju Grupp Parlamentari;
- l) President Kulleġġ Kunsilliera Lokali;
- m) Teżorier; u
- n) Whip tal-Grupp Parlamentari.

(2) Dawn l-uffiċjali għandhom jiġu mañtura skont il-provvedimenti ta' dan l-Istatut.

Kumitati Sezzjonali

12. (1) Il-membri għandhom iwaqqfu Kumitat Sezzjonali f'kull lokal skont kif jiġi deċiż mill-Kunsill Amministrattiv biex tiġi żviluppata aħjar il-politika u l-organizzazzjoni tal-partit fuq livell lokali.

(2) Sakemm ir-rabta tal-kliem ma tkunx teñtieġ xort'oħra, il-kelma 'kumitat' f'din il-parti tfisser Kumitat Sezzjonali.

13. Il-kumitati għandhom:

- a) ikunu responsabbli għall-organizzazzjoni u l-ħidma tal-partit fil-lokalità

skont id-direzzjoni tal-organizzazzjoni ċentrali tal-partit;

- b) jistiednu persuni mil-lokal jissieħbu fil-partit u kull sena jiġbru d-dritt dovut tas-sħubija;
- c) jippjanaw, iwettqu u jikkoordinaw il-ħidma lokali konnessa ma' xi elezzjoni fil-pajjiż jew fil-lokal;
- d) jiddiskutu l-politika u l-programm tal-partit u jmexxuhom 'il quddiem fil lokalità b'kull mezz possibbli, kif ukoll jiddiskutu kwistjonijiet nazzjonali u lokali u jressqu quddiem il-partit il-proposti tagħhom dwarhom;
- e) iwettqu l-ħidma meħtieġa biex jassiguraw l-aħjar relazzjonijiet mal elettori kollha fil-lokal billi jaraw li membri tal-kumitat, kandidati, kunsilliera lokali u membri parlamentari jkunu f'kuntatt regolari man nies u jiddiskutu l-bżonnijiet li jista' jkollhom;
- f) iżommu ruħhom infurmati dwar il-ħidma tal-Kunsill Lokali u l-ħtiġiet tal lokal u, mingħajr ma jindaħlu fil-funzjonament tagħhom, jagħmlu talbiet u sugġerimenti li jidhrilhom xierqa lill-Kunsilliera Lokali jew Membri Parlamentari eletti f'isem il-partit;
- g) iwaqqfu netwerks ta' żgħażaġħ, nisa, anzjani u ta' gruppi oħra skont l ambjent soċjo-kulturali tal-lokal;
- h) jgħinu mingħajr distinzjoni lill-kandidati kollha approvati mill-partit għal kull elezzjoni msejġha u jaraw li l-każin/uffiċċju tal-partit ikun ċentru ta' servizzi, tagħrif u attività politika għall-elettori tal-lokal;
- i) jassiguraw preżenza għaqlija u effettiva fil-komunità u fl-attivitajiet, festi u għajiet tal-lokal, inkluż preżenza fuq il-mezzi soċjali; u
- j) iżommu regolarment infurmati lill-Kumitat Reġjonali u lill-partit bil-pjani u l-ħidma tal-kumitat.

14. (1) Il-kumitati għandhom, bejn Jannar u Frar ta' kull sena, isejġhu laqgħa ġenerali tal-membri fil-lokal u jagħtu rendikont tal-ħidma tagħhom.

10

(2) Il-kumitati għandhom jiġu eletti kull sentejn minn fost it-tesserati tal-lokal fil- laqgħa ġenerali annwali tas-sezzjoni.

B'dana illi, ukoll meta jkun hemm Elezzjoni Ġenerali, il-kumitati għandhom, fi żmien mhux iżjed tard minn sitt xhur mid-data tal-konferma jew

elezzjoni tal-Kap, isejġu laqgħat ġenerali tat-tesserati tal-lokal u, fost f'wejjeġ oħra, jeleġġu kumitat sezzjonali ġdid.

B'dana illi, f'każ li xi votazzjoni nazzjonali taħbat qrib ix-xhur imsemmija fil-paragrafu preċedenti, il-Kumitat Eżekuttiv jista' jiddeċiedi li t-tiġdid tal-kumitati jsir f'xi żmien ieħor politikament aktar adatt, u għal dan l-iskop jista' jestendi l-mandat tal-kumitati eżistenti sa data minnu deċiża li fiha tkun tista' ssir l-elezzjoni tal-kumitati.

(3) Il-Kunsill Amministrattiv jista' jsejjaħ laqgħa ġenerali tal-membri fil-lokal kull meta jhoss il-ħtieġa.

15. (1) L-elezzjoni tal-kumitati għandha tkun organizzata taħt l-awspiċġi u skont regolamenti tal-kummissjoni elettoralji bl-għajnuna ta' assistenti kummissjonarji elettoralji maħtura minnha għal dan l-iskop.

(2) L-assistenti kummissjonarji elettoralji għandhom jissorveljaw il-proċess tal-elezzjoni u jzommu lista tal-ismijiet u jivverifikaw l-identità tal-membri li jieħdu sehem fil-laqgħa ġenerali tal-kumitat.

16. Fil-laqgħa ġenerali jistgħu jieħdu sehem bil-vot il-membri li s-sħubija tagħhom tkun imġedda għal dik is-sena u dawk li jkunu ssieħbu fil-partit għall-ewwel darba sa tliet xhur qabel dik id-data.

17. (1) Kull persuna msieħba tista' tikkontesta l-elezzjoni tal-kumitat basta tkun ilha sena msieħba fil-partit.

B'dana illi fil-każ ta' tesserati adolexxenti skont artikolu 62 (2) (a) ta' dan l-Istatut il-perjodu ta' sħubija għandu jkun ridott għal tliet xhur.

(2) Kull diffikultà dwar ir-residenza ta' xi membru għandha tkun deċiża mill-Kummissjoni Elettorali Permanenti mwaqqfa bl-artiklu 148 ta' dan l-Istatut skont ma jirriżulta mir-rekords miżmuma minnha.

(3) Kumitati jista' jkollhom membri fi ħdanhom li ma jgħix fil-lokal basta javżaw b'dan lill-Kunsill Amministrattiv; b'dana illi għandha tingħata preċedenza lil membri li effettivament joqogħdu fil-lokal u li joffru li jservu fil-kumitat.

11

(4) Membri Parlamentari, inkluż tal-Parlament Ewropew, u kandidati approvati mill-Kumitat Eżekuttiv għal xi elezzjoni fuq livell nazzjonali ma jistgħux ikunu membri ta' kumitat.

18. (1) In-numru ta' membri li jiffurmaw il-kumitat għandu jkun mhux anqas minn tlieta

(3) u mhux aktar minn tmintax (18) li jiġu eletti mil-laqqgħa ġenerali annwali kull sentejn;

B'dana illi, sa fejn hu possibbli, jiġu dikjarati eletti l-ewwel erbgħin fil mija (40%) li jkunu kisbu l-iktar voti minn kull waħda minn żewġ listi separati, waħda ta' rġiel u oħra ta' nisa, bil-bqija jkunu żgħażaġħ.

(2) Fil-każ li n-numru ta' kandidati f'xi waħda mil-listi separati jkun ta' inqas minn erbgħin fil-mija (40%) tal-membri tal-kumitat, allura numru ta' membri tas-sess l-inqas rappreżentat għandhom jiġu kooptjati sakemm in-numru tagħhom, meta miżjud mal-membri tas-sess l-inqas rappreżentat eletti bis saħħha ta' dan l-artikolu, ma jaqbiżx l-erbgħin fil-mija (40%) tan-numru totali ta' membri eletti tal-kumitat. Jekk jibqa' ma jinstabux membri tas-sess l inqas rappreżentat biex jilħqu l-40% tan-numru totali ta' membri tal-kumitat, allura jiġu eletti kandidati mil-lista l-oħra.

(3) Il-Kunsilliera Lokali eletti f'isem il-partit li ma jkunux diġà membri tal-kumitat għandhom ikunu mistiedna għal-laqqgħat tal-kumitat u jirċievu l-aġenda mhux aktar tard minn tlett ijiem qabel il-laqqgħa.

(4) Il-Membri Parlamentari, il-Membri Parlamentari Ewropej eletti f'isem il-partit kif ukoll il-kandidati tad-distrett għandhom jiġu mistiedna u infurmati bl aġenda għal kull laqqgħa tal-kumitat, u min-naħa tagħhom għandhom jieħdu interess, ikunu preżenti fis-sezzjoni, u jappoġġjaw il-kumitat fil-ħidma tiegħu filwaqt li jassiguraw li kull membru fil-kumitat qed ipoġġi l-interessi tal-partit qabel kull interess ieħor.

(5) Il-kumitati jistgħu jistiednu membri jieħdu sehem fil-ħidma tal-kumitat u jattendu l-laqqgħat bħala osservaturi fil-kumitat skont il-ħtieġa iżda mingħajr id-dritt għall-vot.

(6) Is-Segretarju Ezekuttiv Organizzattiv għandu jiġi infurmat bl-Aġenda tal laqqgħat tal-Kumitat kif ukoll jirċievi kopja tal-minuti approvati għal fini tar rekords tal-partit.

19. Il-kumitati għandhom jagħzlu minn ħdanhom President, Segretarju, Teżorier u uffiċjali oħra skont kif jidhrilhom meħtieġ. Iżda membri li jkunu jokkupaw il-kariga

12

ta' Sindki ma jkunux jistgħu jokkupaw kariga uffiċjali fil-kumitat ħlief bil-permess tal-Kunsill Amministrattiv.

20. Il-Kummissjoni Elettorali Permanenti għandha formalment tikkonvalida permezz tal-assistenti tagħha l-lista tal-uffiċjali, tal-membri li jiffurmaw il-kumitat u tal

kunsilliera fil-Kunsill Ġenerali u tibgħat kopja tagħha lis-Segretarju Ġenerali mhux aktar tard minn ħmistax-il ġurnata mid-data tal-elezzjoni tal-kumitat u tal għażla tal-kunsilliera rispettivament.

21. Il-kumitati għandhom jiltaqgħu għall-anqas darba fix-xahar. Ix-xogħol, id diskussjonijiet u d-deċiżjonijiet fil-kumitati għandhom jitqiesu kunfidenzjali u kull ksur ta' dan jaqa' taħt id-dixxiplina tal-partit.
22. Il-kworum għal-laqqgħat tal-kumitati huwa terz tal-membri basta dan ma jkun inqas minn tlieta; iżda fin-nuqqas ta' kworum il-laqqgħa ssir bil-membri preżenti, basta dawn ma jkunux inqas minn tlieta, nofs siegħa wara l-ħin miftiehem.
23. Membri li jfallu tliet laqqgħat konsekuttivi tal-kumitat mingħajr raġuni ġusta jiddekadu mill-kumitat awtomatikament u ma jkunux jistgħu jikkontestaw l-elezzjoni tal-kumitat li jkun imiss.
24. Kull deċiżjoni tal-kumitati għandha tittiehed b'maġġoranza sempliċi.
25. F'każ li għal xi raġuni l-elezzjoni tal-kumitati ma ssirx meta suppost, il-Kunsill Amministrattiv għandu jassigura l-elezzjoni ta' kumitati ġodda kemm jista' jkun malajr u sadanittant il-kumitati uxxenti jibqgħu fil-kariga. F'każ li jibqgħu ma jgħidx eletti kumitati ġodda fi żmien sentejn il-mandat tal-membri ta' dawk il kumitati jiskadi definittivament u l-membri jiddekadu minn kull rappreżentanza li jista' jkollhom f'xi organu tal-partit.
26. It-tmexxija ta' kuljum tal-każin/uffiċċju tal-partit fil-lokal hi fdata f'idejn il-kumitati, b'dana illi każin/uffiċċju u kull proprjetà oħra li taqa' taħt ir-responsabbiltà tal-kumitati tkun taħt id-direzzjoni u d-dixxiplina tal-partit.
27. F'każ li għal xi raġuni l-kumitati jiġu sospiżi jew xolti, il-fondi, il-propjetà u d-dokumenti kollha tagħhom jaqgħu f'idejn il-Kunsill Amministrattiv li jieħu ħsiebhom sakemm isiru kumitati oħra f'dak il-lokal.

Kumitati Reġjonali

28. Għandu jkun hemm ħames kumitati reġjonali, bl-erba' reġjuni f'Malta jiġbru f'kull wieħed minnhom il-kumitati tal-lokalitajiet ta' tliet distretti fir-reġjun rispettiv, u l-kumitat reġjonali għal Għawdex jiġbor fih il-kumitati ta' dan id-distrett;

B'dana iżda illi l-Kunsill Amministrattiv, filwaqt li għandu jagħti kas il-formazzjoni ta' kull Distrett Elettorali, aspetti ġeografici, soċjo-ekonomiċi u kulturali li jakkumunaw il-lokalitajiet, jista' jalloka kull lokalità jew parti minnha f'liema reġjun jidhirlu li jkun l-aktar espedjenti għall-finijiet ta' organizzazzjoni u

logistika tal-partit.

29. (1) Il-kumitati reġjonali għandhom:

- a) jikkoordinaw il-ħidma politika u organizzattiva tal-partit fid-distretti fir reġjun, u flimkien mal-kumitati jfasslu u jwettqu inizjattivi fuq livell distrettwali u reġjonali skont il-politika, il-pjan nazzjonali ta' ħidma, u d direttivi tal-amministrazzjoni ċentrali tal-partit;
- b) jaħdmu mal-kumitati fir-reġjun biex jiżguraw li jilħqu l-miri stabbiliti fid distretti u lokalitajiet u jgħinuhom fl-organizzazzjoni ta' attivitajiet lokali u distrettwali;
- c) f'kull inizjattiva jagħtu kas tal-kuntest lokali u distrettwali u jipromwovu koperazzjoni bejn membri u kumitati fuq il-livelli lokali, distrettwali u reġjonali;
- d) jippjanaw u jmexxu, fuq il-linji indikati mill-organizzazzjoni ċentrali tal partit, il-kampanji elettorali u l-ħidma fir-reġjuni konnessa mal elezzjonijiet;
- e) iżommu kuntatt u djalogu mal-elettorat, mal-imsieħba soċjali, mas soċjetà ċivili u għaqdiet fid-distretti tar-reġjun;
- f) jinkoraġġixxu u jissorveljaw l-aħjar użu possibbli tal-każini/uffiċċji tal partit fir-reġjuni;
- g) bl-awtorizzazzjoni tat-Teżorier/a tal-partit jiġbru fondi mir-reġjuni stess biex jiffinanzjaw il-ħidma tal-partit fir-reġjuni u jissottomettu baġits u kontijiet b'mod regolari kif stabbilit fir-regolamenti;
- h) jaħdmu mal-Membri Parlamentari, il-kandidati, mas-Sindki u mal Kunsilliera lokali eletti f'isem il-partit mil-lokalitajiet fir-reġjuni, u jittrattaw magħhom b'mod ugwali u korrett; u
- i) jadottaw, fuq bażi annwali, pjani ta' ħidma li jinkludu l-ħtiġiet finanzjarji u ta' riżorsi umani tar-reġjuni.

14

- (2) Il-kumitati reġjonali għandhom jaħdmu fil-qrib mal-Ewro Parlamentari eletti f'isem il-partit biex flimkien jesploraw inizjattivi li jistgħu jittieħdu fuq livell reġjonali fi ħdan programmi edukattivi, ta' taħriġ, kulturali u soċjali maħsuba li jgħibu 'l quddiem għarfien u żvilupp tal-politika tal-Unjoni Ewropea u l

istituzzjonijiet tagħha.

- 30.** Il-kumitati reġjonali jiġu fformati kull sentejn mill-presidenti u s-segretarji tal-kumitati sezzjonali fir-reġjuni hekk kif dawn ikunu ġew eletti mill-kumitati wara l-laqqgħa ġenerali preċedenti.

B'dan iżda illi fil-każ ta' Għawdex il-kumitat reġjonali jkun kompost minn chairperson u sitt membri eletti mit-tesserati tal-partit residenti f'Għawdex f'laqqgħa msejġha apposta. Il-Kumitat jiġi elett għal perjodu ta' sentejn.

- 31.** Ir-rappreżentanti tad-distretti fuq il-Kumitat Eżekuttiv eletti skont artikolu 46 (1) (f) ta' dan l-Istatut ikunu *ex officio* membri tal-kumitat reġjonali u jservu ta' mezz ieħor ta' komunikazzjoni bejn id-distrett, ir-reġjun u l-Kumitat Eżekuttiv.

- 32.** (1) Flief fil-każ tal-kumitat reġjonali għal Għawdex, il-kumitati reġjonali l-oħra għandhom jiġu mmexxija minn chairpersons, residenti f'xi lokalità li tinsab fl-istess reġjuni. Dawn jiġu eletti mill-membri bil-vot tal-kumitati fir-reġjuni f'laqqgħa msejġha apposta kull sentejn wara li jkunu ġew eletti l-kumitati l-ġodda fil-laqqgħa ġenerali preċedenti.

(2) Kandidati għall-elezzjoni ta' chairperson tal-kumitati reġjonali jridu jkunu servew f'kariga uffiċjali fil-kumitati fir-reġjuni għal mhux anqas minn sentejn. Il-kumitati reġjonali jaħtru minn fost il-membri tagħhom viċi-chairperson.

- 33.** Il-Membri Parlamentari, il-Membri Parlamentari Ewropej eletti f'isem il-partit kif ukoll il-kandidati tad-distrett għandhom jiġu mistiedna u infurmati bl-aġenda għal kull laqqgħa tal-kumitat, u min-naħa tagħhom għandhom jieħdu interess, ikunu preżenti fis-sezzjoni u jappoġġjaw il-kumitat fil-ħidma tiegħu filwaqt li jassiguraw li kull membru fil-kumitat ikun qed ipoġġi l-interess tal-partit qabel kull interess ieħor.

- 34.** Il-kumitati reġjonali għandhom jaħtru dawk l-uffiċjali li jidhrilhom meħtieġa skont kif jistabbilixxu r-regolamenti, inkluż is-segretarji li jkunu responsabbli mill-minuti u l-korrispondenza kollha tal-istess kumitati reġjonali.

35. Il-Kumitat Eżekuttiv għandu, fuq nomina mill-Kunsill Amministrattiv u f'konsultazzjoni mal-Kumitat Reġjonali, jaħtar membri tal-partit bħala managers reġjonali li jirrispondu lill-kumitati reġjonali u lis-Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv tal-partit. Membri li jiġi maħtura Managers Reġjonali ma jistgħux, meta l-partit ikun fil-gvern, ikunu membri f'segretarjati privati ta' Ministri jew Segretarji Parlamentari.

15

- 36.** Il-funzjoni tal-managers reġjonali hi li:

a) isegwu sat-twettiq il-funzjonijiet kollha tal-kumitat reġjonali;

- b) jaħdmu id f'id mas-Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv u l-uffiċjali l-oħra tal-partit kif ukoll mal-uffiċjali u l-membri tal-kumitat reġjonali u l-kumitati fir-reġjuni;
- c) f'kull ħin u okkażjoni jaħdmu b'imparzjalità fil-konfront tal-kumitati, l-uffiċjali tagħhom, il-kandidati, il-Kunsilliera Lokali, il-Membri Parlamentari u l-Membri Parlamentari Ewropej;
- d) ikunu responsabbli għall-koordinament tal-ħidma kollha strateġika b'rabta mad-diversi elezzjonijiet li jkun hemm minn żmien għal żmien fuq il-livelli lokali, nazzjonali u Ewropew;
- e) jattendu u jieħdu sehem, mingħajr dritt tal-vot, fil-laqgħat tal-kumitat reġjonali, tal-kumitati u f'kull laqgħa oħra tal-partit li għaliha jkunu msejġa; u
- f) jirrapportaw kull tliet xhur dwar il-ħidma tal-kumitati sezzjonali u tal-kumitat reġjonali lill-Kunsill Amministrattiv.

37. Il-managers reġjonali għandhom joperaw minn uffiċċju kif deċiż mis-Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv, idealment f'wieħed mill-każini/uffiċċji tal-partit fir-reġjun, wara konsultazzjoni mal-kumitati reġjonali u l-kumitati sezzjonali konċernati.

38. Il-managers reġjonali ma jistgħux jiġu approvati kandidati f'isem il-partit f'xi elezzjoni nazzjonali; b'dana iżda illi huma jkunu jistgħu jiġu konsidrati għal nomina bħala kandidati f'isem il-partit wara li tkun għaddiet elezzjoni bħal dik u wara li jkunu waqfu joperaw fil-kariga ta' managers.

39. (1) Il-kumitati reġjonali għandhom jiltaqgħu mill-anqas darba kull xahar. Il-laqgħa għandha tkun imsejġa u mmexxija miċ-chairperson reġjonali u jkollha agenda li tintbagħat lill-membri, ħlief f'każi ta' laqgħat urgenti, mhux aktar tard minn tlett ijiem qabel il-laqgħa.

(2) Id-deċiżjonijiet tal-kumitati reġjonali għandhom jittieħdu b'maġġoranza sempliċi.

40. Il-kworum tal-laqgħat tal-kumitati reġjonali huwa terz tal-membri li jikkomponu l-kumitati; iżda fin-nuqqas ta' kworum il-laqgħa ssir bin-numru ta' membri preżenti nofs siegħa wara l-ħin miftiehem.

41. Għandu jkun hemm assemblea reġjonali li tkun magħmula mill-membri kollha tal kumitati, tal-Kunsill Ġenerali, mill-kandidati, mill-Kunsilliera Lokali, mill-Membri Parlamentari tar-reġjun, u l-Membri Parlamentari Ewropej.

42. Il-kumitati reġjonali għandhom isejñu l-assemblea tar-reġjuni:

- a) qabel kull Kunsill Ġenerali, flief meta dan jissejjañ b'urgenza, biex tiddiskuti d-dokumenti preparati u tista' tagħmel rapport li jkun preżentat lill-President tal-Kunsill Ġenerali;
- b) darba fis-sena biex tiddiskuti rapport dwar l-organizzazzjoni tal partit, il-qagħda politika u s-sitwazzjoni tal-elettorat fir-reġjun u tagħmel rakkomandazzjonijiet għat-titjib meħtieġ; u
- c) b'mod straordinarju, meta hekk jiddeċiedu l-kumitati reġjonali jew il Kunsill Amministrattiv.

43. Is-Segretarju Ġenerali, is-Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv, il-Membri Parlamentari u l-kandidati tar-reġjuni għandhom jirċievu l-aġenda tal-laqgħat tal kumitat mhux aktar tard minn tlett ijiem qabel il-laqgħa biex huma jkunu jistgħu jattendu bħala osservaturi.

Il-Kumitat Eżekuttiv

44. Il-Kumitat Eżekuttiv ifassal u jiddeċiedi l-politika tal-partit u jagħti d-direttivi meħtieġa għat-tmexxija tiegħu.

45. Il-Kumitat Eżekuttiv għandu:

- a) jiddeċiedi l-politika u l-programm elettorali tal-Partit soġġett għad direzzjoni tal-Kunsill Ġenerali;
- b) jieñu d-deċiżjonijiet meħtieġa għat-tmexxija u d-direzzjoni koordinata tal-partit;
- c) flimkien mal-Membri Parlamentari Maltin u Ewropej u mal Kunsilliera Lokali jañdem għat-twettiq tal-prinċipji u l-politika tal partit;
- d) japprova l-kandidati għall-elezzjonijiet lokali, ġenerali u Ewropej;
- e) jiddiskuti dawk ir-rapporti jew proposti li jaslu quddiemu minn uffiċjali

jew xi organizzazzjoni oħra tal-partit dwar is-sitwazzjoni fil-pajjiż u dwar il-politika, il-ħidma u l-organizzazzjoni tal-partit fuq il-livell Ewropew, nazzjonali, reġjonali jew lokali;

- f) iwettaq l-inizjattivi meħtieġa biex isostni u jkabbar l-appoġġ popolari tal-partit;
- g) jiddetermina każijiet ta' ksur tal-Kodiċi ta' Etika u każijiet ta' dixxiplina jew każijiet li għandhom x'jaqsmu mat-tkeċċija ta' xi membru li jiġu mressqa quddiemu mill-Kunsill Amministrattiv skont il-proċedura u r-regolamenti stabbiliti b'dan l-Istatut; u
- h) jiddeċiedi fuq kull materja oħra li mhix riservata minn dan l-Istatut għal xi organu jew organizzazzjoni oħra tal-partit.

46. (1) Il-Kumitat Eżekuttiv ikun kompost:

- a) mill-Kap u l-uffiċjali tal-partit imsemmija fl-artikolu 11 ta' dan l-Istatut;
- b) mill-Membri Parlamentari kollha eletti f'isem il-partit; b'dana iżda li tlettax-il membru biss eletti minn fosthom ikollhom id-dritt għall-vot;
- c) mill-Membri tal-Parlament Ewropew eletti f'isem il-Partit;
- d) minn dawk il-persuni li f'xi żmien kienu jokkupaw il-kariga ta' Kap jew Viċi Kap tal-Partit u li ma jkollhom l-ebda kariga f'xi organu jew organizzazzjoni oħra tal-partit;
- e) minn tmintax-il membru tal-Kunsill Ġenerali, li ma jkunux membri tal-Grupp Parlamentari jew Kunsilliera Lokali, eletti minn u minn fost l-istess membri tal-Kunsill Ġenerali, b'dana illi jiġu dikjarati eletti l-ewwel sitt irġiel, l-ewwel sitt nisa, l-ewwel erba' żgħażaġħ, u l-ewwel żewġ kunsilliera Għawdxin residenti f'Għawdex li jkunu kisbu l-iktar voti f'listi separati;
- f) minn rappreżentant minn kull distrett elettorali li jiġi elett minn u minn fost il-membri bil-vot tal-kumitati sezzjonali ta' dak id-distrett f'laqgħa li ssir apposta kull sentejn wara li jkunu ġew eletti l-kumitati l-ġodda fil-laqgħa ġenerali preċedenti;
- g) minn tlettax-il Kunsillier Lokali eletti f'isem il-partit, b'dana illi jiġi elett minn u minn fost il-Kunsilliera Lokali wieħed għal kull distrett elettorali f'laqgħa li ssir apposta għall-Kunsilliera Lokali ta' kull

distrett;

h) miċ-chairpersons tal-ħames kumitati reġjonali; u

i) miċ-chairperson u rappreżentant ieħor ta' kull waħda mill-fergħat imsemmija fl-artikolu 62 (2), b'dana illi għall-anqas persuna minn dawn it-tnejn trid tkun mara, ħlief fil-każ tal-fergħa msemmija fl artikolu 62 (2) (c).

(2) Il-membri tal-Kumitat Eżekuttiv imsemmija fis-subparagrafi (b), (e), (f), (g), (h), u (i) tal-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu jzommu din il-kariga għal sentejn sakemm fl-istess perjodu jibqgħu membri tal-organizzazzjoni li tkun elegġiethom.

(3) Membri tal-Kumitat Eżekuttiv minn fost dawk imsemmija fis-subartikolu (1) (i) ta' dan l-artikolu li jiġu eletti uffiċjali tal-partit ma jtilfux posthom fil-Kumitat Eżekuttiv għas-sempliċi raġuni li ma jibqgħux membri tal-fergħa li minnha jkunu telgħu fil-Kumitat Eżekuttiv.

47. Membri tal-partit li huma impjegati full-time jew part-time mal-partit jew ma' xi organizzazzjoni jew entità kummerċjali tiegħu ma jistgħux ikunu membri tal Kumitat Eżekuttiv u/jew tal-Kunsill Amministrattiv. B'dana iżda illi membri tal partit li jiġu eletti uffiċjali tal-partit jistgħu jirċievu remunerazzjoni u jibqgħu membri tal-Kumitat Eżekuttiv.

48. (1) Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jeleġgi minn ħdanu Segretarju Ġenerali, President Riċerka Politika, President Djalogu Soċjali, Chairperson tal istess Kumitat Eżekuttiv, Chairperson tal-Kunsill Amministrattiv, Segretarju Internazzjonali u Teżorier.

(2) Persuna li timla l-kariga ta' Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv imsemmija f'artikolu 11 (i) għandha tkun magħżula mis-Segretarju Ġenerali u konfermata mill-Kumitat Eżekuttiv; b'dana illi din il-persuna ma tistax tkun magħżula minn fost il-Membri Parlamentari, Kunsillieri Lokali jew kandidati għal xi elezzjoni.

(3) Fir-rigward tal-President Riċerka Politika, President Djalogu Soċjali u Teżorier/a tal-Partit, il-Kumitat Eżekuttiv jista' jaħtar f'xi waħda minn dawn il-

karigi uffiċjali persuna li mhijiex membru tal-Kumitat Eżekuttiv, f'liema każ isir hemm membru mal-ħatra tiegħu.

- (4) Is-Segretarju tal-Grupp Parlamentari u l-President tal-Kulleġġ tal-Kunsilliera Lokali msemmija fl-artikoli 107 u 124 (2) rispettivament ta' dan l-Istatut huma *ex officio* uffiċjali tal-partit.
- (5) L-elezzjoni tal-uffiċjali msemmija f'dan l-artikolu għandha tiġi organizzata mill-kummissjoni elettorali skont kif jipprovdi dan l-Istatut.
- (6) L-uffiċjali eletti skont il-provvediment preċedenti jibqgħu fil-kariga għal sentejn; b'dan iżda li huma jistgħu jerġgħu jiġu eletti fl-istess kariga.
- (7) Ministri u Segretarji Parlamentari ma jistgħu jokkupaw l-ebda kariga uffiċjali fil-partit, ħlief dik ta' Kap u Viċi Kap, u jiddekadu mill-kariga tal-partit hekk kif jiġu appuntati fil-gvern; b'dana, iżda, li jibqgħu jiffunzjonaw fil-kariga sakemm jiġu eletti s-sostituti tagħhom.
- (8) Membri Parlamentari u kandidati għal xi elezzjoni ma jkunux eliġibbli jokkupaw il-karigi ta' Segretarju Ġenerali u kwalunkwe pożizzjoni ta' Direttur.
- (9) Ebda persuna ma tista' tokkupa aktar minn kariga waħda filwaqt li chairpersons ta' xi fergħa ma jistgħux jokkupaw kariga oħra fil-partit.

B'dan illi, għall-fini ta' dan l-artikolu biss, sħubija fil-Kumitat Eżekuttiv ma għandhiex tkun meqjusa kariga fil-partit.

49. (1) Il-kworum għal-laqqgħat tal-Kumitat Eżekuttiv hu terz tal-membri tal-kumitat; iżda fin-nuqqas ta' kworum il-laqqgħa ssir bin-numru ta' membri preżenti nofs siegħa wara l-ħin miftiehem. Kull deċiżjoni tittieħed b'maġġoranza sempliċi, sakemm dan l-Istatut ma jipprovdi espressament mod ieħor.

(2) Fil-każ eċċezzjonali li jibqa' ma jkunx hemm kworum meta l-Kumitat Eżekuttiv jista' jinħtieġ jiddeċiedi xi materja politika jew ta' tmexxija ta' importanza sostanzjali, iċ-Chairperson tal-Kumitat Eżekuttiv għandu/ għandha jirreferi/tirreferi l-każ lill-Kunsill Amministrattiv.

50. Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jiltaqa' tal-anqas darba fix-xahar. Il-Kumitat Eżekuttiv jista' jiltaqa' wkoll fuq talba tal-Kap jew tal-President tal-Kunsill Ġenerali, jew fuq talba bil-miktub ta' terz tal-membri tal-Eżekuttiv liċ Chairperson tal-Kumitat Eżekuttiv li fiha jiddikjaraw ir-raġuni li għaliha jkunu qed jitolbu l-laqqgħa. F'każ ta' talba bħal din il-Kumitat Eżekuttiv għandu jiltaqa' fi żmien mhux aktar tard minn tmint ijiem.

51. Membri li bla ġustifikazzjoni ma jattendux għal tliet laqqgħat konsekuttivi jiddekadu

mill-Kumitat Eżekuttiv. F'dan il-każ iċ-Chairperson tal-Kumitat Eżekuttiv għandu/għandha jinforma/tinforma lill-membri konċernati, u mill-ewwel jgħaddi biex jieħu l-passi meħtieġa biex timtela l-vakanza skont il-provvedimenti li jirregolaw l-elezzjoni ta' membri fil-Kumitat Eżekuttiv.

Segretarju Ġenerali

52. (1) Il-persuna li tkun is-Segretarju Ġenerali għandha:

- a) tippromwovi spirtu attiv ta' ingaġġ ċiviku fil-membri tal-partit u fiċ ċittadini ingenerali bl-iskop li dawn jagħtu sehem pubbliku favur politika li ǵgħib il-bidliet meħtieġa għat-twettiq tal-ǵid komuni;
- b) torganizza l-attivisti u l-voluntiera tal-partit fuq livell lokali, reġjonali u nazzjonali biex jipparteċipaw fl-attivitajiet tal-partit u jǵibu 'l quddiem il-politika tal-partit billi joħolqu kuxjenza attiva dwar problemi u kwistjonijiet li s-soċjetà taffaċċja minn żmien għal żmien;
- c) tagħmel użu minn forom differenti ta' attivitajiet demokratiċi u paċifiċi bl-użu ta' mezzi tal-media, social networking, arti, kultura, sport, attivitajiet ta' massa u manifestazzjonijiet skont iċ-ċirkostanzi bl-iskop li twassal il-messaġġ ta' politika favur il-ǵid soċjali, ekonomiku, ambjentali, politiku u kulturali fil-pajjiż;
- d) tassigura l-mobilizzazzjoni meħtieġa tal-eletturi għall-aħjar parteċipazzjoni possibbli fl-attivitajiet ta' massa tal-partit u biex joħorǵu jivvutaw bi nǵarhom f'kull votazzjoni lokali, nazzjonali u Ewropea;
- e) tassigura l-ippjanar u t-twettiq ta' kampanji elettorali f'kull livell u għal dan l-iskop tassigura nħidma effettiva mill-ELCOM; u
- f) tkun responsabbli għat-twettiq ta' programm ta' attività politika tal-partit bl-involvement sħiħ tal-organizzazzjonijiet tal-partit fil-livelli kollha tiegħu.

(2) Il-persuna li tkun is-Segretarju Ġenerali għandha tkun responsabbli għad direzzjoni tal-nħidma tal-partit fil-qasam tal-komunikazzjoni u għal dan l-iskop għandha tassigura li d-Direttorat Komunikazzjoni mwaqqaf b'artiklu 129 ta' dan l-Istatut isegwi l-linja politika tal-partit. Is-Segretarju għandu jagħti d-direttivi meħtieġa lill-media tal-partit, u jassigura l-aħjar koordinament tal-impjegati tal-partit fil-qasam tal-komunikazzjoni u ta' kull min fil-partit għandu

komunikazzjoni u jiżgura li l-kontenut huwa ta' kwalità u mwassal b'mod professjonali skont l-añjar teknoloġija disponibbli għall-partit.

(3) Il-persuna li tkun is-Segretarju Ġenerali għandha tkun il-kanal uffiċjali tal-partit mal-mezzi l-oħra ta' komunikazzjoni Maltin u barranin u tkun il-kelliem tal-partit fejn meħtieġ biex tagħti tagħrif rilevanti dwar il-ħidma tal-partit.

(4) Il-ħidma msemmija fil-paragrafi preċedenti ta' dan l-artikolu għandha tassigura minn kulħadd ħidma fil-qrib, bi spirtu korrett u ġust, mal-Grupp Parlamentari, mal-membri Parlamentari Ewropej, il-Kunsilliera Lokali u l-kandidati tal-partit, u mal-organizzazzjonijiet diversi tal-partit.

President Riċerka Politika

53. (1) Il-persuna li tkun il-President Riċerka Politika għandha:

a) issegwi dawk l-inizjattivi neċessarji biex il-partit ikollu strateġija politika aġġornata, rilevanti u effettiva li taħseb għal qafas tas-sustanza politika li tkompli ssaħħaħ il-ġid komuni f'pajjiżna;

b) taħdem biex il-partit isaħħaħ l-għodda tar-riċerka, tal-analiżi, tat-taħriġ u tal-formazzjoni politika biex l-organizzazzjoni tal-partit fil-livelli kollha tagħha, inkluż kull min ikun involut fil-komunikazzjoni, tkun imħarrġa tirrifletti b'mod kritiku fuq ir-realtajiet u l-bżonnijiet tas-soċjetà, b'dan illi l politika tal-partit tkun mibnija fuq bażi fattwali u rilevanti għas-soċjetà Maltija;

c) tiegħu l-miżuri meħtieġa biex il-partit f'kull ħin isegwi l-implimentazzjoni tal-programm elettorali meta l-partit ikun fil-gvern, u biex jassigura l aġġornament ta' dan il-programm meta l-partit ikun fl-oppożizzjoni, u dana billi jinvolvi sew l-organizzazzjoni tal-partit kif ukoll dawk kollha fis soċjetà li jkollhom interess jaġħtu kontribut biex il-politika tal-partit tindirizza l-bżonnijiet u l-aspirazzjonijiet tas-soċjetà; u

d) tassigura taħriġ politiku kontinwu tal-membri tal-kumitati, kandidati, Kunsilliera Lokali u Membri Parlamentari bl-iskop li dawn, imħarrġa, janalizzaw il-problemi tan-nies, jaġħtu kontribut għas-soluzzjoni tagħhom, u jwasslu u jħaddmu l-messaġġ politiku tal-partit.

(2) Il-persuna li tkun il-President Riċerka Politika għandha wkoll ir-rwol li tappoġġja l-Grupp Parlamentari u l-Kelliema tiegħu fil-ħidma tagħhom

parlamentari u f'dak li għandu x'jaqsam ma' tfassil ta' strategija u politika. Għall-aħjar twettiq tal-funzjoni tagħha, il-persuna fil-kariga ta' President tista' tagħmel użu mill-għarfien ta' esperti f'oqsma differenti, tikkonsulta ma' kemm tista' membri tal-partit li jkollhom interess, expertise u esperjenza partikolari, tmexxi gruppi ta' fokus, u tiegħu dawk l-inizjattivi li l-Kap, il-Grupp Parlamentari, it-tmexxija tal-partit u l-Kumitat Eżekuttiv, jidhrilhom meħtieġa.

President Djalogu Soċjali

54. Il-persuna li tkun il-President Djalogu Soċjali għandha:

- a) tippromwovi kultura politika li tħaddan u tħaddem l-għodda tad-djalogu fir-rispett tad-diversità bħala approċċ għas-soluzzjoni tal-problemi fis soċjetà;
- b) twettaq ħidma, fuq livell nazzjonali u lokali, ta' kuntatt u kollaborazzjoni ma' organizzazzjonijiet oħra politiċi, kulturali, soċjali, unions, korpi kostitwiti, mal-għaqdiet volontarji u mas-soċjetà ċivili, bl-iskop li l-partit jissieħeb fi djalogu regolari fl-aqwa interess nazzjonali u tal-ġid komuni;
- c) tippresjedi l-Forum tal-Fergħat, li jirrappreżentaw oqsma differenti tas soċjetà, u filwaqt li tippromwovi l-koordinazzjoni fil-ħidma tagħhom, tinvolvihom fl-inizjattivi li l-partit jieħu fil-qasam li kull fergħa hi responsabbli għalih;
- d) tara li l-partit, fil-livelli kollha tiegħu, qed jieħu l-miżuri kollha possibbli biex ikun qrib in-nies u jifhem il-bżonnijiet tagħhom;
- e) tffisser il-politika, l-ideat u l-pożizzjoni tal-partit fuq id-diversi kwistjonijiet lill organizzazzjonijiet oħra fis-soċjetà, u tiddjaloga dwar dawn ma' dawk li jkollhom interess fis-suġġett konċernat;
- f) torganizza netwerk ta' voluntiera li jkunu f'kuntatt effettiv ma' kull min ikollu xi lment ta' natura personali jew dwar il-partit;
- g) tara li l-partit qed jisma' u jixtarr l-opinjoni pubblika dwar is-sitwazzjoni fil-pajjiż u l-bżonnijiet u l-aspirazzjonijiet tal-poplu; u
- h) tibni u tħaddem Outreach/Customer Care Unit għall-membri, attivisti u sostenituri tal-partit, għal kull min jixtieq iressaq xi lment lill-partit, u għal min irid isir jaf il-partit aħjar u lest li jaħdem fih.

Chairperson Kumitat Eżekuttiv

55. Il-persuna li tkun iċ-Chairperson tal-Kumitat Eżekuttiv għandha:

- a) issejjaħ u tippresjedi l-laqqgħat tal-kumitat u tassigura li dan il-kumitat iwettaq il-funzjonijiet tiegħu skont l-Istatut;
- b) tassigura li l-kumitat jiltaqa' regolarment kif jitlob dan l-Istatut;
- c) tassigura li kull laqqgħa tiġi avzata kmieni kemm jista' jkun b'agenda li tasal għand il-membri tal-kumitat mhux aktar tard minn tlett ijiem qabel il-laqqgħa; b'dana, iżda, li l-kumitat jista' jissejjaħ b'urġenza mill-Kap jew mill-President tal-Kunsill Ġenerali, f'liema każ it-terminu ta' tlett ijiem ma japplikax u l-agenda għandha tasal għand il-membri fl-aktar żmien raġonevoli possibbli fiċ-ċirkostanzi;
- d) tassigura l-attendenza tal-membri u taġixxi dwar kull assenza mhux ġustifikata; u
- e) taqdi dawk id-dmirijiet u funzjonijiet oħra li joħorġu minn dan l-Istatut jew li jistgħu jiġu delegati lilha mill-Kap tal-Partit, mill-istess Kumitat Eżekuttiv jew minn xi organu ieħor tal-partit.
- f) tipproponi fejn ikun meħtieġ regolamenti ta' proċedura għall approvazzjoni tal-Kumitat Eżekuttiv biex jiffaċilitaw l-andament regolari tal-laqqgħat u tal-ħidma inġenerali tal-Kumitat Eżekuttiv.
- g) tiddeċiedi kif jidhrilha xieraq kull materja li tinqala' fil-laqqgħat tal-Kumitat Eżekuttiv rigward proċedura jew punt ta' ordni li ma jkunux diġà regolati minn dan l-Istatut jew xi Regolament magħmul taħtu.

56. Iċ-Chairperson tal-Kumitat Eżekuttiv għandu jkollu vot originali u vot deċiżiv fil każ ta' voti ndaqx fil-Kumitat Eżekuttiv fuq xi materja jew deċiżjoni.

Chairperson Kunsill Amministrattiv

57. Il-persuna li tkun iċ-Chairperson tal-Kunsill Amministrattiv għandha tassigura li l-Kunsill jiltaqa' regolarment kif jitlob dan l-Istatut b'agenda li tiġi formulata skont proposti mill-uffiċjali tal-partit jew minn xi waħda mill-fergħat tiegħu. Iċ Chairperson għandu jippresjedi l-laqqgħa, ikollu vot originali u vot deċiżiv f'każ ta'

voti ndaqs fil-Kunsill Amministrattiv fuq xi deċiżjoni, u jissorvelja li l-Kunsill qed iwettaq il-funzjonijiet tiegħu.

Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv

58. (1) Il-persuna li tkun is-Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv għandha:

- a) tkun responsabbli li tassigura li l-partit ikun organizzat b'mod effiċjenti u effettiv fil-livell lokali, reġjonali u nazzjonali;
- b) tassigura li kull persuna li tiġi f'kuntatt mal-partit, sew b'mod fiżiku kif ukoll online, ikollha esperjenza pożittiva tal-partit u trattament ċivili u sodisfaċenti;
- c) tkun responsabbli minn dak kollu li għandu x'jaqsam mal-logistika meħtieġa biex il-Kap, l-uffiċjali, l-organi u l-organizzazzjonijiet tal-partit ikollhom l-appoġġ u l-għodda meħtieġa għat-tweqqif tal-ħidma politika li tkun meħtieġa fuq bażi ta' kuljum;
- d) tara li d-Dar Ċentrali tal-partit u l-assi immobbli u mobbli tal-partit huma fi stat tajjeb ta' manutenzjoni;
- e) iżżomm kuntatt kontinwu mal-kumitati sezżjonali, kumitati reġjonali, il fergħat u l-organizzazzjonijiet l-oħra tal-partit bl-iskop li, filwaqt li tgħinhom kemm tista' u tara li l-ilmenti tagħhom jiġu rizzolti fi żmien qasir, tassigura li qed isegwu d-direzzjoni u d-dixxiplina tal-partit;
- f) tassigura f'kull ħin l-organizzazzjoni ta' kull ħaġa li l-partit jista' jiġi bżonn f'xi votazzjoni fil-pajjiż u regolarment iżżomm il-Kap, l-uffiċjali, il Kumitat Eżekuttiv u l-Kunsill Amministrattiv aġġornati fuq dan; u
- g) tkun responsabbli biex tagħti l-appoġġ kollu meħtieġ fil-ħidma ta' kuljum lid-Direttur tal-ELCOM.

(2) Is-Segretarju Eżekuttiv għandu jaħdem id f'id mas-Segretarju Ġenerali.

Segretarju Internazzjonali

59. Il-persuna li tkun is-Segretarju Internazzjonali għandha:

25

- a) tieġu f'sieb ir-relazzjonijiet tal-partit fuq il-livell Ewropew, internazzjonali u bilaterali kif ukoll fir-rigward ta' organizzazzjonijiet internazzjonali li fihom ikun imsieġeb il-partit;
- b) tikkordina r-riċerka u l-aġġornament meħtieġ dwar il-politika internazzjonali, Ewropea u Mediterranja;
- c) tressaq kull sena rapport ta' ħidma mwettqa f'dan il-qasam lill-Kunsill Ġenerali; u
- d) tara li jkun hemm l-aħjar kuntatt possibbli mal-komunitajiet tal-Maltin ta' barra.

Teżorier

60. (1) Il-persuna li tkun it-Teżorier tkun responsabbli tieġu dawk l-inizjattivi meħtieġa li jgħinu 'l-partit, inkluż il-fergħat tiegħu, ikollhom finanzjament adegwat għall-ħtiġiet tagħhom, u għal dan l-iskop għandha:

- a) tippjana, tmexxi u tikkordina u, fejn meħtieġ, tawtorizza ħidma diretta lejn il-ġbir ta' fondi għall-partit; u
- b) taħdem flimkien mal-Kummissjoni Elettorali biex it-tesserament fil-partit dejjem jikber.

(2) It-Teżorier għandu jsegwi d-direttivi tal-Kunsill Amministrattiv biex ikun assigurat li l-partit ikun konformi mal-liġijiet li jirregolaw il-finanzjament tal-partiti politiċi.

Diretturi

61. (1) Għandu jkun hemm dawk id-Diretturi li l-Kunsill Amministrattiv jiddeċiedi li jkunu meħtieġa f'diversi oqsma għall-aħjar ħidma u organizzazzjoni tal-partit. Dawn id-diretturi jistgħu jintalbu li jipparteċipaw fil-laqqgħat tal-Kumitat Eżekuttiv u tal-Kunsill Amministrattiv b'dan illi ma jkollhomx vot. Diretturi maħtura skont dan l-artikolu ma jistgħux jikkontestaw elezzjoni ġenerali, elezzjoni tal-Parlament Ewropew, jew elezzjonijiet tal-Kunsilli Lokali

sakemm ma jkunux irriżenjaw mill-kariga ta' Direttur għall-anqas sitt xhur qabel dik l-elezzjoni, u lanqas ma jistgħu jkunu membri bil-vot tal-Kumitat Eżekuttiv u/jew tal-Kunsill Amministrattiv u m'għandhomx jokkupaw kariga oħra fil-partit.

26

- (2) Il-Kunsill Amministrattiv jista' jaħtar persuni li jgħinu l-uffiċjali fil-qadi tal-funzjonijiet tagħhom, fl-organizzazzjoni ta' attivitajiet popolari, fl-amministrazzjoni ingenerali tal-partit, u fiż-żamma tal-minuti tal-laqqgħat tal-organi prinċipali u xogħol ieħor skont kif ikun meħtieġ. Persuni hekk maħtura jistgħu jintalbu jipparteċipaw f'laqqgħat tal-Kumitat Eżekuttiv, tal-Kunsill Amministrattiv u f'xi organizzazzjoni oħra, b'dan iżda illi ma jkollhomx vot.

Fergħat

62. (1) Il-Kumitat Eżekuttiv jista', minn żmien għal żmien, iwaqqaf fergħat, netwerks, uffiċċji, gruppi jew fora għal setturi differenti fis-soċjetà kif ukoll għal skop ta' riċerka u ħidma biex jieħdu sehem fil-ħsieb, ideat, diskussjonijiet u djalogu dwar it-tifsil u l-aġġornament tal-politika tal-partit f'oqsma differenti. Dawn il-gruppi għandhom iservu bħala mezz biex in-nies isemmgħu leħin dvar kwistjonijiet li huma ta' interess settorjali jew speċjali għalihom. Kull grupp għandu jżomm lill-Kumitat Eżekuttiv regolarment infurmat u kull sena jippreżenta rapport dwar il-ħidma tiegħu lill-Kumitat Eżekuttiv.

- (2) B'mod partikolari l-Kumitat Eżekuttiv għandu jara li jkun hemm fergħa:

- a) għall-adolexxenti ta' bejn it-13 u t-18-il sena;
- b) għaž-żgħažagħ fl-età ta' bejn id-19 u t-30 sena;
- c) għan-nisa;
- d) għall-anzjani u pensjonanti;
- e) għall-ħaddiema;
- f) għal min jaħdem għal rasu
- g) għall-professjonisti;
- h) għall-qasam ta' benesseri soċjali (*social wellbeing*) li jiffukaw fuq temi ta' avvanz tal-mara, opportunitajiet indaqs, non diskriminazzjoni fil-konfront ta' kull persuna, u promozzjoni ta' stili sani ta' ħajja;
- i) għall-qasam tal-isport;
- j) għall-Kunsilliera Lokali; u
- k) għall-eks Membri Parlamentari, eks uffiċjali, kandidati u eks kandidati

B'dana li kull fergħa għandha tkun organizzata u titmexxa skont regolamenti li tadotta dik il-fergħa bl-approvazzjoni tal-Kumitat Eżekuttiv.

B'dana wkoll sakemm il-membri msemmijin fis-subartikolu (k) ta' dan il paragrafu (2) ma jkunux iddekkadew mis-sħubija fil-partit skont l-artikoli 6 jew 7 ta' dan l-Istatut.

Forum tal-Fergħat

63. Għandu jkun hemm Forum tal-Fergħat li jkun kompost mill-Presidenti tal-fergħat imsemmijin fl-artikolu 62 (2) ta' dan l-Istatut bl-iskop li jikkordina l-ħidma tagħhom u jiġu inkoraġġiti jieħdu inizjattivi li jindirizzaw realtajiet u problemi li jaffettwaw komunitajiet b'interessi settorjali diversi. Il-Forum għandu jkun presedut mill-President Djalogu Soċjali. Il-Forum għandu jiltaqa' għall-anqas darba fix-xahar.

Il-Kunsill Amministrattiv

- 64.** Għandu jkun hemm Kunsill Amministrattiv, li jirrispondi lill-Kumitat Eżekuttiv, u li jkun responsabbli għat-tmexxija u d-direzzjoni tal-amministrazzjoni, għall-organizzazzjoni ċentrali u għall-attivitajiet politiċi tal-partit.
- 65.** Permezz tal-Kunsill Amministrattiv il-partit għandu jassigura management effettiv u effiċjenti tal-assi tanġibbli u intanġibbli tiegħu, b'mod partikolari l-beni mobbli u immobbli li jippossedi, il-finanzjament tal-partit, u t-tmexxija tal-entitajiet kummerċjali u kumpaniji li jista' jkollu.
- 66.** Fit-tmexxija tal-organizzazzjoni u l-amministrazzjoni tal-partit għandha tinzamm distinzjoni bejn it-tmexxija politika tal-partit minn naħa u l-management u l-finanzjament tal-entità kummerċjali u kumpaniji li fihom il-partit jista' jkollu interess ta' ishma jew kontroll effettiv min-naħa l-oħra, u għal dan l-iskop għandu jirrakkomanda lill-Kumitat Eżekuttiv ir-riżoluzzjonijiet ta' policy meħtieġa dwar il-ġestjoni tal-management u l-finanzjament ta' dawn l-entitajiet kummerċjali.
- 67.** (1) Il-Kunsill Amministrattiv għandu jkun kompost mill-uffiċjali tal-partit imsemmijin fl-artikolu 11 ta' dan l-Istatut u miċ-Chairperson Kumitat Reġjonali Għawdex.

(2) Iċ-Chairpersons tal-kummissjonijiet, tal-kumitati reġjonali u tal-fergħat, jew xi membri jew impjegati oħra tal-partit, għandhom jattendu u jieħdu sehem bla vot f'kull laqgħa tal-Kunsill li għaliha jiġu msejġha skont il-ħtieġa tal agenda.

B'dana, iżda, illi ċ-chairpersons tal-fergħat għandhom id-dritt li jipproponu fuq l-agenda tal-Kunsill ħidma politika u organizzattiva u rapporti tal-fergħa relattiva, f'liema każ għandhom jattendu u jieħdu sehem fil-laqgħa tal-Kunsill li tkun se tiddiskuti tali proposti jew rapporti.

68. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jiltaqa' għall-anqas darba kull ħmistax u l kworum għal-laqgħat għandu jkun ta' sitt membri; iżda fin-nuqqas ta' kworum il laqgħa ssir bin-numru ta' membri preżenti nofs siegħa wara l-ħin miftiehem. Kull deċiżjoni tittieħed b'maġġoranza sempliċi.

69. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jiltaqa' wkoll fuq talba tal-Kap tal-Partit jew tal President tal-Kunsill Ġenerali, f'liema każ il-Kunsill għandu jiltaqa' mhux aktar tard minn żmien tlett ijiem tax-xogħol mid-data tat-talba.

70. Il-Kunsill Amministrattiv għandu b'mod ġenerali jwettaq dawk id-dmirijiet u funzjonijiet fdati lilu taħt dan l-Istatut jew xi regolament magħmul taħtu, u inpartikolari għandu:

- a) jeseġwixxi d-deċiżjonijiet tal-Kumitat Eżekuttiv u jkun responsabbli għall-amministrazzjoni u l-koordinament ġenerali tal-organizzazzjoni u l-ħidma tal-partit;
- b) jippjana u jwettaq programmi ta' attivitajiet politiċi maħsuba li jkabbru l appoġġ popolari tal-partit;
- c) jagħti gwida u direzzjoni meħtieġa lill-uffiċjali, uffiċċji u organizzazzjonijiet tal-partit fuq materji ta' kuljum u dejjem fil-parametri li jistabbilixxi l-Istatut;
- d) jisma', jistħarreg u jiddeċiedi kull materja li tispetta lilu jew li tiġi riferuta lilu taħt xi dispożizzjoni ta' dan l-Istatut jew regolament magħmul taħtu;
- e) iżomm taħt attenzjoni kontinwa persuni li jistgħu jkunu kandidati prospettivi mal-partit u jirreferihom lill-Kummissjoni Kandidati qabel ma jissottometti isimhom lill-Kumitat Eżekuttiv; u

- f) flimkien mal-Kumitat Eżekuttiv ikun responsabbli mill-osservanza tal-kodiċi ta' etika u dixxiplina billi jieħu dawk il-passi kollha neċessarji biex

29

jiżgura d-dixxiplina fl-organizzazzjonijiet kollha tal-partit skont l-istess kodiċi.

71. Il-Kunsill Amministrattiv għandu wkoll:

- a) jagħti direzzjoni ta' natura ġenerali lill-uffiċjali inkarigati mit-tmexxija ta' entitajiet kummerċjali tal-partit billi jipproponi lill-Kumitat Eżekuttiv riżoluzzjoni ta' policy għal dan l-iskop;
- b) jikkonsidra rakkomandazzjonijiet dwar investiment kapitali sostanzjali li jkun propost li jsir mill-partit jew mill-entitajiet kummerċjali tiegħu;
- c) japprova n-nomina ta' persuni fuq bordijiet ta' kumpaniji jew entitajiet oħra li fihom il-partit għandu sehem jew interess, kif ukoll japprova l-impjegi kollha mal-partit u l-entitajiet kummerċjali tiegħu;
- d) ikollu rapporti u kontijiet regolari dwar l-oqsma kollha tal-partit, inkluż investimenti tiegħu f'entitajiet ta' natura kummerċjali;
- e) japprova l-baġit annwali tal-partit u ta' entitajiet kummerċjali li fihom il-partit għandu l-maġġoranza tal-ishma;
- f) jeżamina u japprova l-kontijiet tal-partit fl-aħħar tas-sena finanzjarja;
- g) jaħtar Awditur Estern b'warrant maħruġ skont l-Att Dwar il-Professjoni tal-Accountancy biex jivverifika l-kontijiet tal-partit. L-awditur ma jistax jinbidel jekk mhux qabel jgħaddu sentejn mid-data tal-ħatra tiegħu;
- h) jiżgura li jitressqu quddiemu b'mod regolari rapporti dwar l-andament finanzjarju tal-partit; u
- i) jagħti dawk id-direttivi dwar il-finanzi u l-investimenti tal-partit li jidhirlu xierqa u fl-aħjar interess tal-partit.

72. (1) Il-Kunsill Amministrattiv jista' jawtorizza lir-rappreżentanti ġuridiċi tal-partit għal kull self u għoti ta' garanziji għan-nom tal-partit, u għal dan l-iskop jista' jawtorizza li jiġu ipotekati l-beni tal-istess partit jew b'kull mod ieħor jagħti garanziji, mobiljari jew immobiljari, li jkun jeħtieġ.

(2) L-istess rappreżentanti ġuridiċi għandhom ukoll, individwalment, il-jedd li bl awtorizzazzjoni tal-Kunsill Amministrattiv jissellfu u jagħtu garanziji għan-nom tal-partit u għal dan il-għan ikunu jistgħu jipotekaw il-beni tal-istess partit jew b'kull mod ieħor jagħtu garanziji, mobiljari jew immobiljari, li jkunu meħtieġa.

30

73. Fi kwalunkwe deċiżjoni li tirrigwarda l-añjar użu ta' xi propjetà fdata lil xi kumitat sezzjonali, il-Kunsill Amministrattiv għandu jassigura li jinvolvi l-kumitat konċernat fil-proċess relattiv sa mill-bidu tiegħu. Id-deċiżjoni finali tkun tal Kunsill Amministrattiv u tkun komunikata bil-miktub.

ELCOM

74. (1) Il-Kunsill Amministrattiv għandu jañtar Direttur li jkun responsabbli għall Uffiċċju Elettorali tal-partit (ELCOM). Id-Direttur tal-ELCOM jinñatar wara kull elezzjoni ġenerali u jibqa' fil-kariga sa tliet xhur wara tali elezzjoni meta jista' jerga' jinñatar. Kandidati, Kunsilliera Lokali u Membri Parlamentari ma jistgħux jokkupaw xi pożizzjoni fl-ELCOM.

(2) Id-Direttur ELCOM għandu jkun responsabbli: (i) għat-tnejnija u t-twettiq ta' pjan ta' mobilizzazzjoni ta' membri tal-partit kif ukoll ta' kull logistika meħtieġa biex il-partit jassigura l-aqwa turn-out possibbli ta' eletturi u kontroll effettiv tal-proċess elettorali f'kull votazzjoni fil-pajjiż u dan dejjem inkonformità mal liġijiet u regolamenti tal-pajjiż li jirregolaw l-elezzjonijiet; u (ii) għar relazzjonijiet ta' kuljum mal-Kummissjoni Elettorali tal-pajjiż u għal-logistika konnessa mal-organizzazzjoni ta' votazzjonijiet fil-pajjiż.

(3) Id-Direttur għandu jkollu aċċess għal dik id-data fil-pussess tal-Kummissjoni Elettorali Permanenti, imwaqqfa bl-Artikolu 148, li tkun meħtieġa biex l uffiċċju ELCOM ikun jista' jwettaq il-missjoni tiegħu. Id-Direttur għandu jassigura li kull persuna involuta b'xi mod fl-uffiċċju ELCOM tkun konxja u mñarrġa dwar l-obbligi legali li jirrigwardaw il-protezzjoni ta' data privata.

(4) Id-Direttur ELCOM għandu jañdem id f'id mal-uffiċjali rilevanti tal-partit u jirrispondi lis-Segretarju Ġenerali u lill-Kunsill Amministrattiv. Kull kumitat sezzjonali, kull organizzazzjoni, Membri Parlamentari u kandidati huma obbligati jagħtu kull appoġġ lill-ELCOM u jsegwu d-direttivi tad-Direttur għall añjar preżenza u organizzazzjoni f'kull elezzjoni fil-pajjiż.

Kumitat tat-Tmexxija

75. (1) Għandu f'kull ħin ikun hemm Kumitat tat-Tmexxija kompost mill-Kap, mill-Viċi Kap, mill-President tal-Kunsill Ġenerali, mis-Segretarju Ġenerali, miż-żewġ Presidenti u s-Segretarju Eżekuttiv Organizzattiv li jfasslu l-istrateġija politika tal-partit u jassiguraw l-implimentazzjoni tagħha.

31

(2) Il-Kumitat għandu jara li d-direzzjoni politika maqbula fil-Kumitat Eżekuttiv qed tiġi implimentata. Il-Kumitat għandu wkoll jikkonsidra bir-reqqa kwalunkwe nomina ta' impjegati biex jimlew vakanzi fil-livell ta' diretturi, kapijiet ta' sezzjonijiet u personnel ieħor f'xi taqsima tal-organizzazzjoni jew ta' xi entità kummerċjali tal-partit u jagħmel ir-rakkomandazzjoni meħtieġa lill organu kompetenti.

Bord ta' Revizuri

76. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jaħtar Bord ta' Revizuri li jkun responsabbli sabiex:

a) jissorvelja l-amministrazzjoni maniġerjali u finanzjarja tal-partit u tal entitajiet kummerċjali tiegħu;

b) janalizza u jikkummenta dwar l-estimi finanzjarji qabel ma dawn jiġu approvati mill-Kunsill Amministrattiv;

c) jivverifika l-proċeduri interni tal-partit u jiġbed l-attenzjoni tal-Kunsill Amministrattiv kull fejn meħtieġ; u

d) iservi ta' awditur intern tal-partit u tal-ħidma tiegħu.

77. Il-Bord ta' Revizuri għandu jkun magħmul minn mhux anqas minn tliet membri kompetenti maħtura mill-Kumitat Eżekuttiv fuq proposta tal-Kunsill Amministrattiv.

78. (1) Il-Bord ta' Revizuri għandu jirrapporta l-ħidma tiegħu skont il-ħtieġa lill-Kunsill Amministrattiv u darba fis-sena lill-Kumitat Eżekuttiv.

(2) Il-Bord għandu jkollu aċċess sħiħ għal kull informazzjoni jew dokumentazzjoni li tista' tkun relatata mal-ħidma tiegħu u l-każijiet riferuti lilu.

Il-Kunsill Ġenerali

79. Il-Kunsill Ġenerali hu l-ogħla organu tal-partit li għandu jiddeċiedi u jkollu l-añħar kelma fuq kull materja politika jew organizzattiva li tolqot lill-partit.

80. Il-Kunsill Ġenerali għandu:

32

- a) jassigura l-elezzjoni tal-Kap tal-Partit skont il-provvedimenti ta' dan l-Istatut;
- b) jeleġġi Viċi Kap tal-Partit;
- c) jeleġġi l-President tal-Kunsill Ġenerali;
- d) japprova l-programm elettorali;
- e) jiddeċiedi kull proposta mressqa mill-Komitat Eżekuttiv;
- f) jiddiskuti u japprova dokumenti, proposti u rapporti dwar il-politika u l-ħidma fl-oqsma kollha tal-partit, inkluż rapport dwar il-ħidma tal-Grupp Parlamentari;
- g) jiddeċiedi kull proposta jew rapport li jitressqu wara talba ta' mhux inqas minn 150 membru tal-Kunsill Ġenerali; u
- h) jiddiskuti u japprova emendi u addendi għal dan l-Istatut. B'dana illi f'każ bñhal dan ikun meħtieġ avviż ta' mhux anqas minn ħmistax-il ġurnata qabel id-data tal-Kunsill Ġenerali li jkun se jiddiskuti din il materja.

81. (1) Il-Kunsill Ġenerali għandu jkun kompost:

- a) minn numru ta' membri tal-partit eletti skont il-kriterji u l-metodi stabbiliti fl-Iskeda ta' dan l-Istatut;
- b) mill-membri tal-Komitat Eżekuttiv;
- c) mill-Membri Parlamentari u l-Membri Parlamentari Ewropej;
- d) mill-Kunsillieri Lokali u mill-Presidenti tal-Kunsilli Reġjonali eletti f'isem il-partit taħt l-Att dwar Gvern Lokali (Kap 363);
- e) minn ħmistax-il membru magħżula minn fost il-membri ta' kull komitat li

jmexxi l-fergħat imsemmija fl-Artikolu 62.2;

f) mill-membri eletti tal-Kumitat Reġjonali ta' Għawdex;

g) mill-kandidati approvati mill-Kumitat Eżekuttiv għal xi elezzjoni nazzjonali; u

33

h) minn Eks Membri tal-Parlament ta' Malta u tal-Parlament Ewropew eletti f'isem il-partit, u eks uffiċjali tal-partit li jkunu għadhom membri tal-partit.

B'dana illi membri msemmijin fis-subartikoli (b) sa (h) ta' dan l-artikolu ma jkunux jistgħu jikkontestaw l-elezzjoni għall-membri msemmijin fis-subartikolu (a) ta' dan l-artikolu.

B'dana wkoll illi l-membri msemmijin fis-subartikolu (h) ta' dan l-artikolu ma jkunux iddekadew mis-sħubija fil-partit skont l-artikolu 6 ta' dan l-Istatut.

i) minn dawk maħtura bħala Managers Reġjonali mill-Kumitat Eżekuttiv skont Artikolu 35 ta' dan l-Istatut.

(2) Ikunu definittivament kunsidrati kunsilliera dawk kollha li jirriżultaw hekk mir-rekords miżmuma mill-Kummissjoni Elettorali fid-data li fiha jissejjaħ il-Kunsill Ġenerali skont l-artikolu 82 ta' dan l-Istatut.

82. (1) Il-Kunsill Ġenerali għandu jiltaqa':

a) għall-anqas darbtejn fis-sena, darba biex jiddiskuti u japprova r-rapporti msemmija fl-artikolu 80 (f), u darb'oħra biex jiddiskuti dokument politiku preżentat mill-Kumitat Eżekuttiv;

b) fi żmien tliet xhur mill-pubblikazzjoni uffiċjali tar-riżultat ta' kull elezzjoni ġenerali biex jiġi diskuss ir-riżultat tal-elezzjoni;

c) fuq deċiżjoni tal-Kap tal-Partit;

d) fuq deċiżjoni tal-Kumitat Eżekuttiv; jew

e) wara talba bil-miktub ta' mhux inqas minn mija u ħamsin (150) membru tal-Kunsill Ġenerali mogħtija f'idejn il-President tal-Kunsill Ġenerali.

(2) Meta jintalab kif provdut fis-subartikolu (1) (e) ta' dan l-artikolu, il-Kunsill Ġenerali għandu jiltaqa' u jiddeċiedi l-materja indikata fit-talba l-aktar kmieni possibbli iżda

żgur mhux aktar tard minn tletin jum mid-data li fiha l-President tal-Kunsill Ġenerali jirċievi t-talba.

(3) F'kull Kunsill Ġenerali, wara li jitressqu r-rapporti ta' ħidma, kull kunsillier jista' jitlob spjega ta' aġir minn kull membru tal-partit li jikkupa kariga politika pubblika jew li jikkupa kariga fl-istruttura tal-partit sakemm ikun indika t-talba għal spjegazzjoni lill Kumitat Eżekuttiv li jkun issejjaħ qabel jiltaqa' l-Kunsill.

34

(4) L-aġenda u l-proċedura tal-laqqgħat tal-Kunsill għandhom ikunu adottati mill-Kumitat Eżekuttiv. Meta l-Kunsill Ġenerali jġi msejjaħ fuq direttiva tal-Kap tal-Partit l-aġenda tiġi magħmula minnu.

(5) Id-data u l-aġenda tal-laqqgħat tal-Kunsill għandhom ikunu komunikati lill-Kunsillieri tal-inqas tmint ijiem qabel il-laqqgħa.

II-Kap

83. (1) Il-Kap huwa l-Kap tal-Partit kif ukoll iċ-Chairperson tal-Grupp Parlamentari, u jservi bħala Prim Ministru meta l-partit ikun qed imexxi l-gvern u Kap tal Oppożizzjoni meta l-partit ikun fl-oppożizzjoni.

(2) Il-Kap tal-Partit hu responsabbli għad-direzzjoni politika ġenerali tal-partit kif stabbilita mill-Kumitat Eżekuttiv u l-Kunsill Ġenerali.

(3) Il-Kap tal-Partit hu responsabbli għad-direzzjoni u l-ħidma tal-Grupp Parlamentari fil-Parlament.

(4) Il-Kap tal-Partit jinħatar jew jġi konfermat wara kull elezzjoni ġenerali skont kif jipprovdi dan l-Istatut.

II-Viċi Kap

84. (1) Il-Viċi Kap tal-Partit għandu jkun responsabbli mill-istess xogħol u responsabbiltajiet tal-Kap meta dan ikun assenti minn Malta jew ma jkunx f'pożizzjoni li jaqdi l-funzjonijiet tal-kariga tiegħu.

(2) Il-Viċi Kap jassisti lill-Kap fit-tfassil u tmexxija tal-attività politika tal-partit relatata mal-ħidma parlamentari.

(3) Il-Viċi Kap jista' jwettaq ħidma oħra li tista' tiġi delegata lilu mill-Kap jew minn xi organu tal-partit, sakemm din mhix diġà assenjata lil xi uffiċjal jew organizzazzjoni oħra b'xi provvediment ta' dan l-Istatut.

(4) Il-Viçi Kap tal-Partit jinħatar jew jiġi konfermat mill-Kunsill Ġenerali wara kull elezzjoni ġenerali skont kif jipprovdi dan l-Istatut.

35

President tal-Kunsill Ġenerali

85. Il-Kunsill Ġenerali għandu jkun presedut minn President elett minn u minn fost il kunsillieri tal-partit għall-perjodu ta' ħames snin. Meta l-Kunsill Ġenerali jiġi biex jeleġgi l-President tiegħu, il-Kunsill Ġenerali għandu jiġi presedut miċ-Chairperson tal-Kumitat Eżekuttiv sakemm isseħħ l-elezzjoni tal-President.

86. (1) Il-persuna fil-kariga ta' President tal-Kunsill Ġenerali għandha: a) tkun

il-gwardjan tal-governanza tajba tal-istrutturi kollha tal-partit;

b) tara li l-Istatut tal-partit jiġi osservat u applikat mill-organi u l-organizzazzjonijiet kollha tal-partit;

c) tirrapporta lill-Kumitat Eżekuttiv dwar dak li jkun ġie approvat u deċiż mill-Kunsill Ġenerali u dwar ħwejjeġ oħra diskussi; u

d) taqdi dawk id-dmirijiet l-oħra li jistgħu jiġu delegati lill-mill-Kap tal-Partit, mill-Kumitat Eżekuttiv jew mill-Kunsill Amministrattiv, sakemm mhux diġà assenjati lil xi uffiċjal jew organizzazzjoni oħra b'xi provvediment ta' dan l-Istatut.

(2) Il-President għandu jkollu vot originali u vot deċiżiv fil-każ fejn fuq xi materja l-voti fil-Kunsill Ġenerali jiġu ndaqs.

87. (1) Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jiddeċiedi l-proċedura tal-laqgħat tal-Kunsill Ġenerali u jista' jiddeċiedi li għall-aħjar diskussjoni tal-aġenda l-Kunsill Ġenerali jiltaqa' sew f'sessjonijiet plenarji kif ukoll jirrisolvi ruħu f'assemblej tal-kunsilliera skont kif il-Kumitat Eżekuttiv jidhirlu l-aħjar għall-andament tax-xogħol u d-diskussjoni fuq l-aġenda tal-Kunsill.

B'dana, iżda, illi huwa biss il-Kunsill Ġenerali f'sessjoni plenarja li jista' jiddeċiedi b'mod definittiv fuq il-materji mressqa quddiemu.

(2) Il-kworum tal-Kunsill Ġenerali għandu jkun ta' mitejn kunsillier. B'dana, iżda, li f'każ li ma jintlaħaqx il-kworum sal-ħin stabbilit għal-laqqgħa tal-Kunsill Ġenerali, il laqqgħa ssir xorta waħda nofs siegħa wara bin-numru ta' kunsillieri preżenti.

88. L-Istatut tal-partit jista' jiġi mibdul b'mozzjoni li tiġi approvata minn ħamsin fil-mija u wieħed (50% + 1) tal-voti validi mixħuta mill-kunsillieri, liema votazzjoni titmexxa mill Kummissjoni Elettorali;

36

B'dana illi l-ebda votazzjoni għal dan l-iskop ma għandha tittieħed kemm-il darba ma jkunx hemm il-kworum ta' kunsilliera stabbilit mill-Istatut għal-laqqgħat tal Kunsill Ġenerali skont artikolu 87 (2) ta' dan l-Istatut.

Elezzjoni ta' Kap tal-Partit u ta' Viċi Kap

89. (1) F'każ li wara elezzjoni ġenerali l-partit jitla' fil-gvern, il-Kumitat Eżekuttiv għandu jlaqqa' Kunsill Ġenerali kif jipprovdi l-artikolu 82 (1) (b) u għandu wkoll jikkonferma l-Kap u l-Viċi Kap skont il-provvedimenti ta' dan l-istatut.

(2) F'każ li wara elezzjoni ġenerali l-partit ikun fl-oppożizzjoni, il-Kumitat Eżekuttiv għandu jlaqqa' l-Kunsill Ġenerali kif jipprovdi l-artikolu 82 (1) (b) u għandu wkoll jiddeċiedi li jniedi proċess ta' elezzjoni ta' Kap u ta' Viċi Kap skont il provvedimenti ta' dan l-Istatut.

B'dana, iżda, li f'każ li tinħoloq vakanza fil-kariga ta' Kap jew Viċi Kap tal Partit minħabba rizenja jew vot ta' sfiđuċja mill-Kunsill Ġenerali, għandha ssir elezzjoni biex jintgħażel Kap jew Viċi Kap fi żmien mhux aktar minn tliet xhur minn tali deċiżjoni.

(3) Kull membru tal-partit hu eliġibbli li jikkontesta għall-kariga ta' Kap tal-Partit skont il-provvedimenti ta' dan l-Istatut u r-regolamenti magħmula taħtu.

(4) Il-Kap tal-Partit u l-Viċi Kap għandhom jiġu eletti f'elezzjoni li titmexxa mill Kummissjoni Elettorali skont regolamenti adottati kif jitlob l-artikolu 98 ta' dan l Istatut.

Proċess ta' verifika u ta' nominazzjoni ta' Kap tal-Partit

90. F'kull każ ta' xi elezzjoni ta' Kap tal-Partit għandu jiġi segwit dan il-proċess:

- a) Il-Kummissjoni Elettorali għandha fi żmien tlett ijiem minn meta l-Kunsill Ġenerali jniedi l-imsemmija elezzjoni tippubblika avviż u titlob dikjarazzjoni ta' interess minn membri tal-partit interessati li jikkontestaw il-kariga ta' Kap, liema dikjarazzjoni għandha tasal għand iċ-chairperson tal-Kummissjoni fi żmien sebat ijiem mid-data tal-avviż imsemmi.
- b) Iċ-Chairperson tal-Kummissjoni Elettorali għandu, fi żmien jumejn, jibgħat l-ismijiet tal-membri li jiddikjaraw dan l-interess lill-Kummissjoni Kandidati li min naħa tagħha għandha tniedi l-verifiki meħtieġa skont il-provvedimenti tal-

37

artikoli 135, 136 u 137 ta' dan l-Istatut u provvedimenti oħra rilevanti tal-Istatut u r-regolamenti magħmula taħtu.

- c) Il-Kummissjoni Kandidati għandha tikkonkludi l-verifiki meħtieġa fl-iqsar żmien possibbli iżda żgur mhux aktar tard minn sitt ġimgħat mid-data tal-għeluq għad-dikjarazzjoni ta' interess imsemmija aktar 'il fuq. Il-Kummissjoni għandha tibgħat ir-rapport tal-verifika lill-Kunsill Amministrattiv u lill-Kummissjoni Elettorali b'dikjarazzjoni motivata dwar jekk il-membri li ddikjaraw l-interess jissodisfawx il-kriterji tal-verifika.
- d) Il-Kummissjoni Elettorali għandha fi żmien tlett ijiem mir-rapport tal-verifika msemmi toħroġ avviż li jsejjaħ għal nominazzjonijiet ta' kandidati minn fost dawk li jkunu ġew pożittivament verifikati. Iż-żmien għan-nominazzjonijiet għandu jagħlaq fi żmien ħamest ijiem.
- e) In-nominazzjoni għall-elezzjoni ta' Kap tal-Partit għandha ssir fuq il-formola preskritta, tkun iffirmata mill-kandidat propost, u tkun sekondata minn għall-anqas (i) tliet membri tal-Grupp Parlamentari, (ii) ħames membri tal-Kulleġġ Kunsilliera Lokali, (iii) għaxar membri tal-Kumitat Eżekuttiv, (iv) ħamsin membru tal-Kunsill Ġenerali, u (v) ħamsin membru tal-partit.

B'dana illi membri interessati skont il-paragrafu (a) ta' dan l-artikolu u kwalunkwe membri oħra tal-partit bl-ebda mod ma jistgħu jikkomunikaw jew jikkonfermaw dwar kull dikjarazzjoni ta' interess u dwar kull kandidatura ħlief skont struzzjonijiet li tistabilixxi l-Kummissjoni Elettorali u dana taħt piena ta' dixxiplina li tista' tinkludi sospensjoni ta' sħubija jew ta' xi interess dikjarat jew nominazzjoni.

91. Hekk kif jagħlaq n-nominazzjonijiet, il-Kummissjoni Elettorali għandha tgħaddi biex torganizza l-elezzjoni tal-Kap tal-Partit kif ġej:

- a) F'każ li jkun hemm aktar minn żewġ kandidati, il-Kummissjoni għandha

torganizza votazzjoni sigrieta fost il-membri tal-Kunsill Ġenerali fl-ewwel tmiem il-ġimgħa wara ħmistax-il ġurnata mill-għeluq tan-nominazzjonijiet; b'dana illi l-Kummissjoni għandha barra din il-votazzjoni torganizza dawk il-votazzjonijiet oħra aktar kmieni li l-Kummissjoni jidhrilha meħtieġa għal dawk il-membri li għal xi raġuni jagħzlu li jivvutaw aktar kmieni.

b) Fi tmiem il-ġimgħa ħmistax-il jum wara l-votazzjoni msemmija fis-subparagrafu preċedenti, il-Kummissjoni għandha torganizza votazzjoni fost it-tesserati tal-partit imlaqqgħa apposta f'Konvenzjoni Ġenerali biex dawn jagħzlu l-Kap tal-Partit minn fost iż-żewġ kandidati li jkunu ġabu l-akbar ammont ta' voti f'dik il-votazzjoni li għandha tinzamm skont is-sistema magħrufa bħala 'single transferable vote'.

Il-Kummissjoni għandha barra din il-votazzjoni torganizza

38

votazzjoni oħra aktar kmieni għal dawk il-membri li għal xi raġuni jagħzlu li jivvutaw aktar kmieni.

c) F'każ li jkun hemm biss żewġ kandidati, il-Kummissjoni għandha fl-ewwel tmiem il-ġimgħa wara ħmistax-il ġurnata mill-għeluq tan-nominazzjonijiet torganizza votazzjoni fost it-tesserati tal-partit imlaqqgħa apposta f'Konvenzjoni Ġenerali biex dawn jagħzlu l-Kap tal-Partit minn fost dawk iż-żewġ kandidati. B'dana illi l-Kummissjoni għandha barra din il-votazzjoni torganizza dawk il-votazzjonijiet oħra aktar kmieni li l-Kummissjoni jidhrilha meħtieġa għal dawk il-membri li għal xi raġuni jagħzlu li jivvutaw aktar kmieni.

92. Il-Kummissjoni Elettorali għandha tiddikjara elett bħala Kap tal-Partit dik il-persuna minn fost iż-żewġ kandidati li wara vot sigriet tkun kisbet għall-anqas ħamsin fil-mija u wieħed (50% + 1) tal-voti validi mixħuta mit-tesserati li jkunu vvutaw fil-Konvenzjoni Ġenerali.

93. Fil-każ illi jkun hemm biss nominazzjoni waħda, din għandha titressaq għall-votazzjoni sigrieta mill-Kunsill Ġenerali u biex il-kandidat jiġi dikjarat elett jinħtieġ jikseb għall-anqas ħamsin fil-mija u wieħed (50% + 1) tal-voti validi mixħuta mill-kunsillieri li jkunu vvutaw.

94. Konferma ta' Kap jew ta' Viċi Kap tal-Partit jew vot ta' fiduċja jew sfiduċja fihom jinħtieġu l-appoġġ b'vot sigriet ta' għall-anqas ħamsin fil-mija u wieħed (50% + 1) tal-voti validi mixħuta mill-kunsillieri f'Kunsill Ġenerali mlaqqa' apposta.

95. Darba tkun ġiet deċiża mozzjoni ta' fiduċja fil-Kap jew fil-Viċi Kap tal-Partit, il-Kunsill Ġenerali m'għandux jikkonsidra mozzjoni simili qabel jgħaddu sentejn minn dik id deċiżjoni.

Elezzjoni ta' Viçi Kap tal-Partit

- 96.** Filwaqt li l-provvedimenti tal-artikolu 90 (a), (b), (c) u (d) għandhom japplikaw *mutatis mutandi* għall-elezzjoni ta' Viçi Kap tal-Partit, in-nominazzjonijiet għall-Viçi Kap tal-Partit għandhom ikunu sekondati għall-anqas minn (i) żewġ Membri Parlamentari, (ii) tliet Kunsilliera Lokali, (iii) ħames membri tal-Kumitat Eżekuttiv u (iv) għall-anqas ħamsin (50) kunsillier tal-partit.
- 97.** Il-Viçi Kap tal-Partit għandu jiġi elett f'elezzjoni b'vot sigriet wara li jikseb l-appoġġ ta' għall-anqas ħamsin fil-mija u wieħed (50% + 1) tal-voti validi mixħuta mill-kunsillieri mlaqqgħa apposta f'Kunsill Ġenerali.

39

- 98.** L-elezzjonijiet imsemmija fl-artikoli preċedenti jinżammu skont regolamenti mfassla mill-Kumitat Eżekuttiv. Fil-każ ta' elezzjoni ta' Kap tal-Partit dawk eliġibbli biex jippartecipaw f'din l-elezzjoni jridu jkunu ta' età minn sittax-il (16) sena 'l fuq u jkunu aġġornati fil-ħlas dovut għas-sħubija sa minn tal-anqas sentejn kalendarji konsekuttivi qabel is-sena li fiha jissejġu dawn l-elezzjonijiet.

II-Konvenzjoni Ġenerali

- 99.** Għandu jkun hemm Konvenzjoni Ġenerali li tiġbor fiha l-imsieħba kollha tal-partit. Il-Konvenzjoni tissejjaħ mill-Kumitat Eżekuttiv u għandha sservi bħala opportunità għall-membri tal-partit li jieħdu sehem f'diskussjoni dwar il-politika u l-programm elettorali tal-Partit.
- 100.** Il-Konvenzjoni Ġenerali għandha tissejjaħ ukoll mill-Kumitat Eżekuttiv f'kull każ ta' elezzjoni tal-Kap tal-Partit.
- 101.** Il-Konvenzjoni Ġenerali għandha tkun preseduta mill-President tal-Kunsill Ġenerali.
- 102.** Il-Kumitat Eżekuttiv għandu l-fakultà li jistieden membri oħra tal-pubbliku, rappreżentanti tas-soċjetà ċivili u msieħba soċjali biex jattendu u jippartecipaw fid-diskussjoni.
- 103.** Il-preparazzjoni u l-amministrazzjoni tal-Konvenzjoni Ġenerali għandha ssir mill-Kunsill Amministrattiv.

Kunsill Konsultattiv Anzjan

104. (1) Għandu jkun hemm Kunsill Konsultattiv Anzjan presedut mill-Kap tal-Partit kompost minn dawk il-persuni li f'xi żmien servew bħala Kap, Viċi Kap jew Segretarju Ġenerali tal-Partit u li jkunu rtiraw minn kull kariga li seta' kellhom fil Partit.

(2) Il-Kap tal-Partit jista' jistieden persuni oħra li jkunu ddistingwew jew qed jiddistingwu ruħhom b'xi mod partikolari fl-interess tal-pajjiż u tal-partit għal laqgħat partikolari skont is-sugġett li jkun se jiġi trattat.

(3) Il-Kunsill għandu jiltaqa' għall-anqas kull erba' xhur sabiex:

a) jieħu konjizzjoni ta' rapport dwar l-andament tal-partit fl-erba' xhur ta' qabel;

b) jagħmel analiżi tal-istat tal-pajjiż fil-mument tal-laqgħa; u

c) jagħti l-pariri li jhoss xierqa.

(4) Kull diskussjoni, smigħ, informazzjoni u materja li tiġi quddiem il-Kunsill għandhom ikunu privileġġjati bħala kunfidenzjali.

Il-Grupp Parlamentari

- 106.** Il-Grupp Parlamentari tal-partit ikun kompost mill-Kap tal-Partit flimkien mal Membri Parlamentari eletti f'isem il-partit fil-Parlament Malti u fil-Parlament Ewropew u li għandhom jibqgħu hekk membri sakemm huma Membri Parlamentari u membri tal-partit.
- 107.** Il-Grupp għandu jeleġgi minn fost il-membri tiegħu s-Segretarju. Il-Kap għandu jagħżel il-Whip u żewġ Whips Assistenti minn fost il-Membri tal-Grupp. Kull kariga għandu jkollha terminu ta' sentejn b'dana, iżda, li tista' tiġi mġedda għal perjodi ulterjuri ta' sentejn kull wieħed.
- 108.** Il-persuna fil-kariga ta' Segretarju tal-Grupp għandha tkun responsabbli mill koordinament bejn organizzazzjoni tal-partit u l-Grupp.

Fil-Parlament Malti

- 109.** Meta l-partit ikun fl-oppożizzjoni, għandu jkun hemm Shadow Cabinet u/jew Kelliema li jkunu magħżula mill-Kap li jista' jhalli din l-għażla f'idejn il-Grupp.
- 110.** Il-Grupp jista' jistieden għal-laqqgħat tiegħu uffiċjali oħra tal-partit jew persuni u esperti oħra bħala osservaturi biex jassistuh fil-ħidma tiegħu.
- 111.** (1) Il-Grupp għandu jiltaqa' tant drabi daqs kemm hemm bżonn iżda normalment mhux anqas minn darba kull ħmistax, ħlief meta l-Parlament ikun aġġornat.
- B'dana, iżda, li l-Grupp għandu jiltaqa' kull darba li jsejjaħlu l-Kap jew meta jkun hemm talba għaldaqstant magħmula minn mhux anqas minn terz tal-membri tal-Grupp, f'liema każ il-Grupp għandu jiltaqa' mhux aktar tard minn sebat ijiem.
- (2) L-aġenda għandha tiġi magħmula b'arranġament bejn il-Kap, is-Segretarju u l-Whip. Il-laqqgħat ordinarji tal-Grupp għandhom jissejnu b'avviż ta' tlett ijiem flimkien mal-aġenda. B'dan, iżda, li kull membru tal-Grupp jista' jitlob li jressaq xi materja għad-diskussjoni quddiem il-Grupp.
- B'dana, iżda, li l-Grupp jista' jissejjaħ mill-Kap b'urġenza, f'liema każ it terminu għall-aġenda u għall-avviż ma japplikawx.

- 112.** Id-deċiżjonijiet fi ħdan il-Grupp jittieħdu b'maġġoranza sempliċi. Il-Kap, bħala l-President tal-Grupp, għandu vot originali u f'każ ta' voti ndaqs vot deċiżiv.

113. Ix-xogħol tal-Grupp Parlamentari hu li:

- a. ifassal u jikkoordina l-ħidma parlamentari fil-kuntest tal-linji politiċi tal-partit;
- b. jiddiskuti l-ħidma tal-Membri Parlamentari Ewropej eletti f'isem il-partit; u
- c. jiddeċiedi t-tqassim tax-xogħol bejn il-Membri tal-Parlament.

114. Il-Membri Parlamentari huma obbligati jattendu u jieħdu sehem attiv f'kull laqgħa tal-Kumitat Eżekuttiv u tal-Kunsill Ġenerali.

115. (1) F'każ ta' nuqqas ta' qbil serju fil-Grupp dwar materja li tirrigwarda l-ħidma parlamentari u l-pożizzjoni, inkluż il-vot, tal-Grupp fuq kwalunkwe materja fil-Parlament, għandha ssir diskussjoni u l-kwestjoni tiġi deċiża, jekk hemm bżonn, b'vot dwar liema pożizzjoni għandu jieħu l-Grupp fuq dik il-materja u dak li jiġi deċiż jorbot lil kull membru tal-Grupp.

(2) F'każ ta' nuqqas ta' qbil serju fil-Grupp dwar materji ġenerali ta' prinċipju jew ta' policy, il-kwistjoni għandha tiġi mressqa quddiem il-Kumitat Eżekuttiv biex din il materja tiġi diskussa u deċiża mill-istess Kumitat Eżekuttiv b'mod li din id-deċiżjoni tkun tista' tiġi mibdula biss mill-Kunsill Ġenerali wara li tkun saret talba għalhekk minn mill-inqas għaxar membri tal-Kumitat Eżekuttiv.

(3) F'każijiet ta' emerġenza estrema fil-Parlament il-membri kollha tal-Grupp għandhom jivvutaw skont id-direzzjoni li jagħti l-Kap u fl-assenza tiegħu l-Viċi Kap, b'dan li l-kwistjoni tiġi konsiderata mill-Grupp fl-ewwel opportunità possibbli.

(4) Fuq kwestjonijiet li jinvolvu l-konvinzjoni tal-kuxjenza jew twemmin, il-Grupp jista' jiddeċiedi li l-Membri tiegħu jifhallow jivvutaw b'mod liberu fil-Parlament.

(5) Il-Membri tal-Parlament li ma jaqblux mad-deċiżjonijiet tal-Kap jistgħu jressqu l-kwistjoni quddiem il-Kumitat Eżekuttiv għall-konsiderazzjoni u l-passi meħtieġa minnu.

43

116. Sakemm il-liġijiet elettoralni tal-pajjiż ma jipprovdwx għal metodu ieħor, kandidat li jikkontesta f'isem il-partit l-elezzjoni ta' Membri tal-Kamra tad-Deputati u jiġi elett f'aktar minn distrett elettoralni wieħed, għandu jivvaka s-siġġu f'dak id distrett fejn għad inqas persentaġġ ta' voti fl-ewwel għadd bħala persentaġġ tal-kwota distrettwali.

117. Is-Segretarju tal-Grupp hu obligat jirrapporta lill-Kumitat Eżekuttiv kull ksur jew nuqqas ta' dixxiplina mill-Membri Parlamentari biex dan ikun jista' jieħu l-passi meħtieġa.

Fil-Parlament Ewropew

118. Il-Membri eletti fil-Parlament Ewropew f'isem il-partit huma membri sħaħ tal Grupp Parlamentari tal-partit u jibqgħu hekk membri sakemm jibqgħu Membri Parlamentari Ewropej u membri tal-partit.

119. Il-Kap għandu jagħzel minn fost il-Membri Parlamentari Ewropej tal-partit membru li jservi ta' kap u segretarju tad-delegazzjoni. Il-Kap jista' jħalli din l għażla f'idejn il-Membri tal-Parlament Ewropew konċernati.

120. Il-Kap għandu l-prerogattiva li jlaqqa' lill-Membri tal-Parlament Ewropew tal partit meta jkun meħtieġ biex jiddiskuti l-ħidma tagħhom u xogħol parlamentari Ewropew. Min-naħa tagħhom l-imsemmija Membri għandhom l-obbligu li jzommu l-Kap aġġornat bil-ħidma tagħhom.

121. Il-Membri tal-Parlament Ewropew tal-partit għandhom l-obbligu li jzommu lill Kumitat Eżekuttiv u lill-Grupp Parlamentari aġġornati dwar il-ħidma tagħhom u dwar dak li jkun qed iseħħ fil-Parlament Ewropew.

122. Il-Membri Parlamentari Ewropej għandhom iżommu kuntatt regolari mal amministrazzjoni tal-partit fil-qadi ta' dmirijiethom u jattendu għal-laqgħat tal Grupp Parlamentari, tal-Kumitat Eżekuttiv, tal-Kunsill Ġenerali u laqgħat oħra fejn il-kontribut tagħhom ikun meħtieġ, u dan dejjem fil-limiti tal-impenji tagħhom fil-Parlament Ewropew, li jieħdu preċedenza.

123. Il-Membri tal-Parlament Ewropew tal-Partit għandhom jiffurmaw parti minn dak il-grupp politiku fil-Parlament Ewropew kif determinat mill-Kumitat Eżekuttiv u jipparteċipaw fil-Parlament Ewropew ma' dan il-grupp fuq il-linji tal-programm elettorali tal-partit approvat għal dan l-iskop.

Il-Kunsilliera Lokali

124. (1) Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jara li jkun hemm Kulleġġ ta' Kunsillieri Lokali li jkun iffurmat mill-kunsillieri lokali kollha li jirrappreżentaw lill-partit. Il-Kulleġġ

għandu jkollu statut mogħti lil mill-Kumitat Eżekuttiv tal-partit bħal fil-każ tal-friegħi l-oħra tal-partit imsemmija fil-proviso tal-artikolu 62 (2).

(2) Il-Kulleġġ għandu jkun immexxi minn kumitat li jeleġġi minn ħdanu President tal-Kulleġġ u dawk l-uffiċjali l-oħra kif jipprovdi l-istatut tiegħu.

125. Il-Kulleġġ għandu:

- a) jipprovdi forum għall-qsim ta' esperjenzi bejn il-kunsillieri ta' lokalitajiet differenti biex il-ħidma tagħhom tkun dejjem aktar effettiva għall-ġid tal-komunità li lilha jservu;
- b) jipprovdi taħriġ u tagħlim għall-kunsillieri lokali, għall-kandidati prospettivi u għal kull min hu interessat fil-ħidma tal-Kunsilli Lokali; c) iżomm lill-partit aġġornat mal-esperjenzi tal-Kunsilli Lokali biex il-partit ikun jista' jaġġorna l-politika tiegħu f'dan il-qasam;
- d) jirrappreżenta fi ħdan il-partit, inkluż permezz ta' laqgħat mat-tmexxija tal-partit, il-fehmiet tal-Kunsillieri Lokali biex b'hekk il-ħidma tal-partit tkun tirrifletti wkoll l-interessi tagħhom;
- e) iżomm kuntatt ma' organizzazzjonijiet simili barra minn Malta; f) iżomm kuntatt regolari mal-kumitat sezzjonali tal-istess lokalità, billi fost l-oħrajn il-kunsillieri lokali jattendu l-laqgħat tal-kumitat sezzjonali bħala osservaturi, bl-iskop li jkun hemm skambju kontinwu ta' esperjenzi u suġġerimenti;
- g) jippromwovi l-ideat u l-ideali tal-partit fil-ħidma tal-kunsillieri lokali mingħajr ma dan itellef l-awtonomija individwali tagħhom fejn jidhru deċiżjonijiet dwar materji lokali; u
- h) ilaqqa' l-Kunsilliera Lokali kollha eletti f'isem il-partit tal-anqas tliet darbiet fis-sena u wara kull laqgħa jkun preżentat rapport lill-Kumitat Eżekuttiv.

Provvediment Ġenerali

126. Sew meta l-partit ikun fil-gvern kif ukoll meta jkun fl-oppożizzjoni, il-partit għandu jara li l-Grupp ikollu s-servizzi meħtieġa ta' riċerka, informazzjoni, analiżi u formazzjoni ta' politika biex il-membri tal-Grupp jagħtu sehem sħiħ kostruttiv fil-Parlament u barra dwar it-tmexxija tal-pajjiż u min-naħa l-oħra tiżviluppa l-politika tal-partit bħala alternattiva għall-konsiderazzjoni tal-elettorat.

45

Il-Kap għandu jara wkoll li l-Grupp ikollu dik l-organizzazzjoni meħtieġa biex iżomm il-Gvern tal-ġurnata kontabbli lejn il-Parlament u jara li l-Oppożizzjoni iżomm il-politika, id-deċiżjonijiet u l-aġir tal-Gvern taħt skrutinju l-aktar effettiv possibbli u min-naħa l-oħra tiżviluppa l-politika tal-partit bħala alternattiva għall-konsiderazzjoni tal-Kumitat Eżekuttiv u tal-elettorat.

- 127.** Il-membri tal-Grupp għandhom ir-responsabbiltà li jsegwu u jkunu attivi fir rigward ta' dak kollu li hu ta' interess għall-partit, jattendu l-laqqgħat kollha tal organi tal-partit, u huma obbligati li jżommu kuntatt effettiv mal-elettorat li jelegġihom, mal-komitati sezzjonali u daww reġjonali, u mal-organizzazzjonijiet l oħrajn tal-partit.
- 128.** Il-Membri kollha tal-Grupp Parlamentari kif ukoll il-Kunsillieri Lokali huma obbligati josservaw il-Kodiċi ta' Etika u Dixxiplina tal-partit u kull direttiva approvata mill-Komitat Eżekuttiv.

129. Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jwaqqaf Direttorat Komunikazzjoni li jhaddem xibka ta' komunikazzjoni biex:

- a) internament fil-partit il-membri, l-impjegati, l-uffiċjali u s-saffi diversi tal partit ikunu infurmati sew fuq dak li jkun għaddej u jaħdmu f'sinergija ma' xulxin; u
- b) esternament fil-pajjiż b'kull mezz tradizzjonali u ġdid iseħħ djalogu konsistenti mal-pubbliku iġenerali u l-organizzazzjonijiet li jaħdmu fost il poplu.

130. Id-Direttorat Komunikazzjoni għandu jsegwi l-linja politika kif stabbilita mill Kumitat Eżekuttiv u l-Kap tal-Partit, u għandu:

- a) jiżviluppa u jimplementa, flimkien mat-tmexxija tal-partit, strategija effettiva ta' komunikazzjoni li tinforma l-pubbliku iġenerali dwar il-politika u l-ħidma tal-partit;
- b) ifassal u jhaddem il-mezzi disponibbli biex individwi jikkomunikaw mal partit l-ideat, il-kritika u l-proposti tagħhom u l-partit jingagħga fi djalogu ma' daww l-individwi;
- c) iwassal il-messaġġ tal-partit lil kulhadd permezz tal-media, sew tradizzjonali kif ukoll dik ġdida;
- d) jiżviluppa relazzjoni konsistenti u pożittiva mal-ġurnalisti, l-opinjoni, edituri, bloggers u rappreżentanti ta' kull tip ta' media Maltija u barranija;
- e) ikun responsabbli mit-taqsimat tar-relazzjonijiet pubbliċi u reklamar tal-partit u għal dan l-iskop jippubblika stqarrijiet informattivi u interessanti u jiddisinja materjal attraenti ieħor pubbliċitarju li jippromwovi l-image tal partit;
- f) ikun inkarigat mit-taqsimat tal-komunikazzjoni elettronika permezz tal kompjuter u t-teknoloġija digitali (inkluż il-websajt tal-partit, social networking, streaming video u awdjo, chat rooms u komunitajiet online) u jara li l-membri tal-partit huma edukati fl-użu pożittiv ta' dawn il-mezzi;
- g) jibni u jhaddem taqsimat għall-organizzazzjoni u loġistika ta' laqgħat, seminars, konferenzi, attivitajiet tal-massa, kampanji u events ta' kull tip li l partit jista' jkollu bżonn fil-kors tal-ħidma tiegħu.

Direttur Komunikazzjoni

- 131.** Għal dan l-iskop għandu jkun hemm persuna li tkun Direttur Komunikazzjoni u li tiġi maħtura mill-Kunsill Amministrattiv għal dak il-perjodu ta' żmien u fuq dawk it-termini u kundizzjonijiet li l-Kunsill jidhirlu xierqa.
- 132.** Id-Direttur Komunikazzjoni għandu jkun inkarigat mit-tmexxija ta' kuljum tad-Direttorat Komunikazzjoni u għandu dritt li jirċievi l-aġenda u jattendi għal laqgħat tal-Kumitat Eżekuttiv u tal-Kunsill Amministrattiv mingħajr dritt għall-vot.

Kummissjoni Kandidati

133. Għandu jkun hemm f'kull ħin kummissjoni kandidati maħtura mill-Kumitat Eżekuttiv fuq proposta tal-Kunsill Amministrattiv u komposta minn chairperson u minn mhux anqas minn erba' u mhux aktar minn tmien persuni oħra. Il President tal-Kunsill Amministrattiv għandu jkun membru ex officio ta' din il kummissjoni.

134. Il-kummissjoni għandha tinħatar fl-ewwel sitt xhur mir-riżultat ta' elezzjoni ġenerali u tibqa' fil-kariga tul dik il-leġiżlatura. Kwalunkwe vakanza li tinħoloq fil kummissjoni għandha timtela mill-Kumitat Eżekuttiv għaż-żmien rimanenti tal mandat tal-kummissjoni. Il-mandat taċ-chairperson u tal-membri jista' jiġġedded u għandhom fi kwalunkwe każ jibqgħu fil-kariga sakemm tiġġedded il kummissjoni.

135. (1) Il-funzjoni tal-kummissjoni hi li:

a) tidentifika żgħażagħ, nisa u rġiel f'kull lokal ta' Malta u Għawdex li jkunu idonei u li jikkwalifikaw biex ikunu kandidati f'isem il-partit għal xi elezzjoni lokali, nazzjonali jew Ewropea;

b) tirriċerka f'kull settur ta' ħidma kulturali, artistika, edukattiva, professjonali, kummerċjali, ekonomika, soċjali u kull vokazzjoni jew qasam ieħor ta' xogħol fil-pajjiż bl-iskop li tidentifika żgħażagħ, nisa u rġiel li jkunu idonei u li jikkwalifikaw biex ikunu kandidati għal xi elezzjoni f'isem il-partit kif diġà msemmi;

c) tirrapporta lill-Kunsill Amministrattiv bir-riżultati tal-ħidma tagħha;

d) tassigura li jsir l-eżerċizzju ta' diligenza dovuta (due diligence) maħsub fl artikolu 136 ta' dan l-Istatut kif ukoll tagħmel l-aċċertamenti u l apprezzament meħtieġa dwar l-idoneità ta' kull persuna riferuta lilha mill Kunsill Amministrattiv bħala persuna li tista' tkun kandidata prospettiva f'xi elezzjoni f'isem il-partit u tissottometti r-rakkomandazzjonijiet tagħha lill Kunsill Amministrattiv; u

e) tirrapporta kull sitt xhur lill-Kunsill Amministrattiv u lill-Kumitat Eżekuttiv.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-artiklu persuna idonea tfisser persuna b'karattru personali integru u onest, li l-unika motivazzjoni tagħha hi li tkun ta' servizz

għall-poplu u għall-ġid komuni tiegħu, kompetenti, u li tkun issodisfat l

eżerċizzju dwar diliġenza pruvata.

Eżerċizzju ta' Diliġenza Puvata

136. Fir-rigward ta' kull membru li juri interess li jippreżenta ruħu bħala kandidat għal xi uffiċċju f'xi organu tal-partit jew bħala kandidat għal xi elezzjoni fil-pajjiż, il-kummissjoni għandha tikkonsidra x'livell ta' eżerċizzju ta' diliġenza pruvata jkun opportun li twettaq dwar l-impjeg, professjoni jew negozju li jista' jkollu.

137. (1) Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jadotta regoli li jstabilixxu:

- a) il-modalità ta' kif isiru l-eżerċizzji msemmija f'dan l-artikolu;
- b) kriterji ċari dwar il-kwalitajiet u l-kwalifiċi meħtieġa minn dawk interessati jikkontestaw; u
- c) iż-żmien meħtieġ biex isiru l-aċċertamenti meħtieġa dwar l-idoneità qabel ma tinbeda s-sejha uffiċjali għal nominazzjonijiet.

(2) Il-Kummissjoni tista', biex twettaq aħjar il-funzjonijiet fdati lilha taħt dan l-Istatut, tqassam ix-xogħol fost l-istess membri tagħha u tqabbad esperti jgħinuha f'aspetti partikolari tal-evalwazzjoni li tagħmel ta' kull persuna nominata biex tkun kandidat f'xi elezzjoni.

138. Hekk kif il-Kumitat Eżekuttiv japprova l-isem ta' persuna biex tkun kandidata prospettiva f'xi elezzjoni f'isem il-partit, il-kummissjoni għandha:

- a) tiltaqa' mal-persuna konċernata u toffrilha l-appoġġ meħtieġ sew fil-fili tal-partit kif ukoll fil-lokal jew distrett elettorali li tkun se tikkontesta;
- b) tara li l-kandidati prospettivi jattendu korsijiet ta' taħriġ f'materji relatati mal-qadi ta' dmirijiet ta' kandidat, Kunsillier Lokali, jew Membru Parlamentari nazzjonali jew Ewropew; u
- c) tkun disponibbli biex tagħti pariri u tinkoraġġixxi mgħiba korretta bejn il-kandidati kollha fil-konfront ta' xulxin u fil-konfront ta' kull persuna oħra.

139. (1) Il-kummissjoni għandha żzomm lista aġġornata bl-ismijiet u d-dettalji ta' dawk il-persuni li jkunu approvati mill-Kumitat Eżekuttiv bħala kandidati. Għal dan l-iskop il-kummissjoni għandha fl-ewwel xahrejn ta' kull sena a) tindaga jekk il-persuna li isimha jidher fuq il-lista tkunx għadha interessata

tkun kandidata f'isem il-partit f'xi elezzjoni fil-pajjiż; b) tressaq il-lista bil kummenti tagħha lill-Kunsill Amministrattiv; li c) min-naħa tiegħu jgħaddiha għall-approvazzjoni tal-Kumitat Eżekuttiv. Il-lista hekk approvata għandha tiġi depożitata mal-Kummissjoni Elettorali Permanenti għall-finijiet ta' aġġornament tar-rekords.

B'dana, iżda, li l-Membri tal-Grupp Parlamentari għandhom dejjem ikunu konsidrati kandidati approvati fin-nuqqas ta' deċiżjoni kuntrarja mill Kumitat Eżekuttiv u sakemm jibqgħu hekk membri.

B'dana wkoll li tali lista għandha tiġi regolament aġġornata b'ismijiet ta' kandidati ġodda li l-Kumitat Eżekuttiv jista' japprova minn żmien għal żmien.

- (2) Il-Kummissjoni għandha wkoll il-fakultà li tirrakkomanda, fuq kriterji stabbiliti f'regolamenti mill-Kumitat Eżekuttiv, li persuna tiġi mneħħija minn fuq il-lista tal-kandidati.

Kummissjoni Etika, Dixxiplina u Media Soċjali

140. Għandu jkun hemm f'kull ħin Kummissjoni Etika, Dixxiplina u Media Soċjali li tirregola l-etika, d-dixxiplina u l-imġiba xierqa fost il-membri tal-partit – inkluż dwar kontributi minnhom fil-media soċjali li jitqiesu li jonqsu mir-rispett għad dinjità u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem; li jippreġudikaw l-interessi tal partit; jew li jagħmlu ħsara lil xi membru, uffiċjal, kandidat, Kunsillier, Membru Parlamentari jew Ewro-Parlamentari tal-partit.

141. (1) Il-kummissjoni għandha tkun maħtura mill-Kumitat Eżekuttiv fuq proposta tal-Kunsill Amministrattiv u komposta minn chairperson u erba' membri.

(2) Il-kummissjoni għandha tinħatar fl-ewwel tliet xhur mir-riżultat ta' elezzjoni ġenerali u tibqa' fil-kariga tul dik il-leġiżlatura. Kwalunkwe vakanza li tinħoloq fil-kummissjoni għandha timtela mill-Kumitat Eżekuttiv għaż-żmien rimanenti tal-mandat tal-kummissjoni. Il-mandat taċ-chairperson u tal membri jista' jiġġedded u għandhom fi kwalunkwe każ jibqgħu fil-kariga sakemm tiġġedded il-kummissjoni.

(3) lċ-chairperson u l-membri tal-kummissjoni għandhom ikunu magħrufa għall integrità u l-onestà tagħhom, kompetenti biex jiġġudikaw b'mod imparzjali u ġust, u li jgawdu fiduċja u rispett ġenerali. Għall-anqas tlieta minn dawn il persuni għandhom ikunu membri tal-partit għal tul l-añħar sentejn.

142. Il-kummissjoni għandha:

- a) tassicura li jkunu promulgati u, meta hemm bżonn, aġġornati, ir regolamenti u l-kodiċi li għandhom x'jaqsmu mal-mandat tal-kummissjoni.
- b) tara li dawn ir-regolamenti u kodiċi huma magħrufa sew mill-membri tal-partit, b'mod partikolari l-membri ta' xi kumitat, organizzazzjoni, l-uffiċjali, il kandidati, Membri Parlamentari u Ewro-Parlamentari;
- c) torganizza t-taħriġ meħtieġ għall-aħjar għarfien, prattika tajba u applikazzjoni ta' dawn ir-regolamenti u kodiċi;
- d) teduka regolarment lill-membri tal-partit dwar l-użu u l-impatt pożittiv u dak negattiv tal-media soċjali;
- e) tevalwa l-każijiet riferuti lilha mill-Kunsill Amministrattiv dwar ksur ta' dixxiplina u etika minn xi membru tal-partit u tirrakkomanda lill-Kunsill Amministrattiv il-miżuri li jidhrilha xierqa;
- f) fuq talba tal-Kunsill Amministrattiv jew fuq inizjattiva tagħha stess tiggwida u tagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Kunsill Amministrattiv dwar l-interpretazzjoni u l-implimentazzjoni tar-regolamenti u kodiċi relattivi għall-mandat tagħha; u
- g) tirrapporta kull sitt xhur lill-Kunsill Amministrattiv u lill-Kumitat Eżekuttiv.

143. (1) Il-kummissjoni għandu jkollha aċċess sħiħ għal kull informazzjoni jew dokumentazzjoni li tista' tkun relatata mal-ħidma tagħha u l-każijiet riferuti lilha.

(2) Kull uffiċjal u membru tal-partit għandu jidher quddiemha kull meta msejjaħ u jagħti x-xhieda u kull spjega oħra rilevanti għall-kwistjoni jew każ li tkun qed tistħarreg.

144. (1) Kull membru tal-partit jista' b'responsabbiltà tiegħu jressaq, b'ittra liċ chairperson tal-kummissjoni, ilment jew każ dwar imġiba mhux xierqa jew mhix etika daparti ta' xi membru ieħor tal-partit.

(2) Il-kummissjoni għandha b'ittra tinforma fi żmien sebat ijiem li rċeviet l-ilment jew każ u tiffissa laqgħa biex tisma' l-persuna li tkun bagħtet l-ilment jew każ. Wara li l-kummissjoni tisma' lil din il-persuna għandha tiddeċiedi hemmx każ li tkompli tistħarreg.

(3) Il-kummissjoni għandha taġixxi, tistħarreġ u tiddeċiedi fi żmien raġonevolment qasir. Għandha fl-istess waqt tirrispetta d-dritt tal-membri

52

konċernat li jingħata smiġħ xieraq kif ukoll tiżgura li l-proċeduri quddiemha jsiru dejjem skont il-prinċipji tal-ġustizzja naturali.

145. Laqgħa tal-kummissjoni tkun tista' tibda u tkompli jekk ikunu preżenti ó Chairperson u mill-inqas żewġ membri oħra.

146. (1) Il-kummissjoni għandha tiddeċiedi b'mod konsenswali, u fejn dan ma jkunx possibbli għandha tiddeċiedi b'maġġoranza tal-membri tagħha. Membri li ma jaqblux mad-deċiżjoni tal-maġġoranza għandhom dritt jissottomettu rapport minoritarju.

(2) Meta tiddeċiedi li xi membru naqas fil-ħarsien tar-regolamenti jew tal kodiċi ta' etika jew dixxiplina, il-kummissjoni tista' tirrakkomanda lill-Kunsill Amministrattiv sanzjoni li tista' tkun waħda jew aktar minn dawn:

a) twiddiba u/jew ċanfira;

b) sospensjoni ta' sħubija fil-partit għal perjodu definit; jew

c) tkeċċija mill-partit.

(3) Il-kummissjoni tista' tirrakkomanda wkoll li l-Kunsill Amministrattiv jagħmel pubblika l-azzjoni li jkun ħa kontra l-membri konċernat.

147. (1) Id-deċiżjoni tal-Kunsill Amministrattiv dwar każi mressqa lilu mill-kummissjoni għandha tkun finali ħlief għal dawk il-każijiet li għandhom x'jaqsmu ma' tkeċċija ta' membru mill-partit, liema deċiżjoni tispetta lill-Kumitat Eżekuttiv skont l-artikolu 7 tal-Istatut.

(2) Il-laqgħat tal-Kummissjoni għandhom jinżammu fil-magħluq u kull diskussjoni, smiġħ, informazzjoni u materja li tiġi quddiemhom għandha tkun privileġġjata bħala kunfidenzjali.

Kummissjoni Elettorali, Rekords u Data

148. Għandu jkun hemm Kummissjoni Elettorali, Rekords u Data, li tkun responsabbli għal kull elezzjoni fil-partit prevista f'dan l-Istatut kif ukoll għall ipproċessar, żamma u protezzjoni ta' rekords u data personali dwar il-membri kif ukoll dwar min u kif għandu

jkollu aċċess għal tali rekords u data.

53

149. Il-provvedimenti ta' din it-Taqsima għandhom jgħoddu għal rekords u data personali, kompletament jew parzjalment proċessati b'mezzi elettronici, u għal tali rekords u data personali li jiffurmaw parti minn sistema ta' arkivjar.

150. Il-kummissjoni għandha:

- a) tissorvelja l-proċess sħiħ ta' sħubija fil-partit u tivverifika l-osservanza tar-regoli u proċeduri stabbiliti dwar sħubija valida;
- b) taħžen ir-rekords/data mogħtija minn kull membru tal-partit fl applikazzjoni ta' sħubija kif approvata skont dan l-Istatut;
- c) torganizza kull elezzjoni u kull għadd ta' voti previsti fl-Istatut mill elezzjoni ta' kumitat sezzjonali sa dik ta' Kap skont regolamenti mfassla mill-Kummissjoni u approvati mill-Kumitat Eżekuttiv;
- d) tiggarantixxi li membri b'xi forma ta' diżabbiltà jkunu jistgħu jivvutaw b'libertà u fis-segretezza tal-vot;
- e) tiddeċiedi dwar il-validità tal-elezzjonijiet miżmuma fil-partit;
- f) taħžen u żżomm aġġornata l-informazzjoni u d-data rilevanti ta' kull membru li jkun ġie elett biex iservi f'xi kumitat, fergħa, organizzazzjoni jew organu mwaqqfa b'dan l-Istatut, u tal-impjegati tal-partit;
- g) twettaq monitoraġġ u infurzar biex tipproteġi d-drittijiet u libertajiet fundamentali tal-membri u persuni oħra fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali;
- h) tassigura li ż-żamma ta' kull informazzjoni personali tkun konformi mal liġijiet dwar il-protezzjoni tad-data;
- i) tiffaċilita l-fluss ta' data personali dwar membri tal-partit bejnha u bejn uffiċjali, kumitati u organizzazzjonijiet tal-partit kif awtorizzata skont regolamenti mfassla minnha u approvati mill-Kumitat Eżekuttiv;
- j) tassigura li din id-data tkun dejjem taħt il-kontroll tagħha; u

k) tirrapporta kull sitt xhur lill-Kunsill Amministrattiv.

151. (1) Il-Kummissjoni għandha tassigura li r-regolamenti adottati mill-Kumitat Eżekuttiv għat-tmexxija ta' kull elezzjoni fil-partit ikunu pubblikati u

54

magħrufa mill-membri tal-partit żmien sew adegwat qabel l-elezzjonijiet konċernati.

(2) Il-Kummissjoni għandha tassigura li kwalsijasi kampanja elettorali għal xi kariga fil-partit issejtn b'mod korrett minn kull min ikun involut u li l-media tal-partit tkun indipendenti u imparzjali fil-konfront tal-kandidati involuti u għal dan l-iskop għandha d-dritt tagħti d-direttivi meħtieġa. Il-Kummissjoni għandu jkollha l-appoġġ sħiħ tal-Kummissjoni Etika, Dixxiplina u Media Soċjali biex ikun assigurat li membri tal-partit ma jabbużawx minn xi medium soċjali bi ħsara għall-partit.

152. Id-dettalji dwar is-sħubija tal-membri tal-partit jew membri f'xi kumitat, fergħa jew organizzazzjoni tal-partit f'xi data partikolari jkunu definittivament daww kif jirriżultaw mir-rekords/data personali miżmuma mill-Kummissjoni.

153. (1) Il-kummissjoni għandha tkun maħtura mill-Kumitat Eżekuttiv fuq proposta tal-Kunsill Amministrattiv u tkun komposta minn Chairperson, Viċi Chairperson u tliet membri.

(2) Il-Viċi Chairperson jaġixxi minflok iċ-Chairperson f'ċirkostanzi ta' mard, safar jew riżenja ta' dan tal-aħħar.

(3) Iċ-Chairperson u l-membri l-oħra tal-kummissjoni jiġu maħtura għal perjodu ta' tliet snin, u jistgħu jerġgħu jinħatru għal perjodu jew perjodi oħra ta' tliet snin. Il-membri fil-kummissjoni għandhom fi kwalunkwe każ jibqgħu fil-kariga sakemm tiġġedded il-kummissjoni.

B'dana, iżda, li l-Kumitat Eżekuttiv għandu jaħtar jew iġedded il kummissjoni mhux aktar tard minn tliet xhur qabel ikun se jiskadi t-terminu tagħha.

(4) Il-membri tal-kummissjoni ma jistgħux jitneħnew mill-kariga waqt il-ħatra, ħlief għal raġunijiet ta' inkapaċità ppruvata li jaqdu l-funzjonijiet tal-kariga tagħhom jew fuq imġiba ħażina, u dan ħlief fuq proposta tal-Kunsill Amministrattiv li jkollha favur tagħha l-vot ta' mhux anqas minn żewġ terzi tal-membri preżenti u li jivvutaw tal-Kumitat Eżekuttiv.

B'dana, iżda, li mozzjoni għal dan l-iskop tinħtieg avviż ta' mhux anqas minn ħmistax-il jum qabel id-data tal-laqqgħa li fiha l-Kumitat Eżekuttiv ikun se jiddiskuti u jiddeċiedi l-materja.

55

- 154.** lċ-Chairperson u l-membri tal-kummissjoni ma jistgħu jkunu involuti fl-ebda xogħol, funzjoni jew kariga oħra fil-partit ħlief dik li jkunu membri ta' din il kummissjoni.
- 155.** (1) lċ-Chairperson u l-membri l-oħra tal-kummissjoni għandhom ikunu magħrufa għall-integrità u l-onestà tagħhom, kompetenti biex iwettqu x xogħol tal-kummissjoni b'mod imparzjali u fier, u li jgawdu fiduċja u rispett ġenerali. Għall-anqas tlieta minn dawn il-persuni għandhom ikunu membri tal-partit għall-aħħar sentejn.
- (2) Persuna ma tkunx kwalifikata li tkun membru ta' din il-kummissjoni jekk tkun membru tal-Grupp Parlamentari, Kunsillier Lokali, kandidat jew impjegata tal-partit jew ta' xi entità kummerċjali tiegħu.
- B'dana illi d-Direttur ELCOM għandu jgħin lill-Kummissjoni fil-qadi tal funzjonijiet tagħha u jista' jiġi mistieden jattendi l-laqqgħat bħala osservatur.
- 156.** (1) Jekk xi membru tal-kummissjoni jkun qarib bil-konsangwinità jew biż-żwieġ sat-tieni grad ta' xi wieħed mill-kandidati f'xi elezzjoni tal-uffiċjali tal-partit jew sħab f'xi negozju miegħu, għandu minnufih tissejjaħ laqqgħa tal kummissjoni u l-membri inkwistjoni għandu jinforma b'dan lill-membri l oħra tal-kummissjoni u jirtira milli jieħu sehem fit-tmexxija ta' dik l elezzjoni.
- (2) F'każ li tinħoloq vakanza temporanja fil-kummissjoni minħabba dak provdut f'dan l-artikolu, il-kummissjoni tista' jekk tħoss il-ħtieġa titlob lill-Kumitat Eżekuttiv jaħtar persuna oħra kwalifikata skont kif provdut f'dan l-Istatut biex tkun membru tal-kummissjoni biss għal dik l-elezzjoni partikolari.
- 157.** (1) Il-kummissjoni għandha tagħmel regolamenti biex tirregola l-proċedura tagħha stess, liema regolamenti jiġu preżentati għall-approvazzjoni tal Kumitat Eżekuttiv.
- (2) Kull deċiżjoni fil-kummissjoni tittieħed b'maġġoranza sempliċi tal-membri tal-kummissjoni.

(3) F'każ ta' voti ndaqs fil-kummissjoni, iċ-Chairperson ikollu vot deċiżiv.

(4) Il-Viċi Chairperson għandu jaġixxi minflok iċ-Chairperson f'ċirkostanzi ta' mard, safar jew riżenja ta' dan tal-aħħar. Jekk f'xi laqgħa tal-kummissjoni jkun hemm in-nuqqas kemm taċ-Chairperson kif ukoll tal-Viċi Chairperson, il-membri l-oħra għandhom jaħtru chairperson ad hoc għal dik il-laqgħa biss.

56

(5) Il-kworum waqt kull laqgħa huwa ta' tliet membri.

(6) Il-kummissjoni tista' taġixxi minkejja xi vakanza fost il-membri tagħha jew l'assenza ta' xi membru.

158. Fit-twettiq tal-kompiti u tas-setgħat tagħhom taħt din it-Taqsima u taħt ir-Regolamenti rilevanti, iċ-Chairperson u l-membri tal-kummissjoni għandhom jaġixxu skont dan l-Istatut b'mod kompletament indipendenti u jkunu liberi minn kull influwenza esterna, kemm diretta kif ukoll indiretta, u m'għandhomx la jitolbu u lanqas jieħdu iSTRUZZJONIJET jew DIREZZJONI minn ebda persuna jew entità oħra fil-partit jew barra minnu.

B'dana, iżda, li t-twettiq tal-loġistika meħtieġa biex tiġi organizzata xi elezzjoni fil-partit għandu jseħh f'koperazzjoni mal-organi u l-uffiċjali kompetenti skont dan l-Istatut.

159. (1) Il-kummissjoni għandha tagħzel persuna biex taġixxi ta' segretarju. Is-segretarju jkun responsabbli miż-żamma tal-minuti ta' kull laqgħa tal-kummissjoni u mill-amministrazzjoni ta' kuljum tal-ħidma tal-kummissjoni. L-istess kwalifiċi u skwalifiċi li japplikaw għall-membri tal-kummissjoni, japplikaw ukoll għas-segretarju. Is-segretarju ma jkollux vot.

(2) Fiż-żamma ta' kull elezzjoni l-kummissjoni għandha taħtar dak in-numru ta' assistenti kummissjonarji u assistenti oħra kif jidhrilha b'zonjuż għall-qadi tajjeb tal-funzjonijiet tagħha. Tali personnel għandhom ikunu suġġetti għad direzzjoni esklussiva tal-kummissjoni.

160. (1) Kull individwu jista' jappella minn deċiżjoni tal-kummissjoni għal kull waħda mir-raġunijiet li ġejjin:

a) Li jkun sar żball materjali dwar il-fatti;

b) Li jkun hemm żball materjali fil-proċedura; jew

c) Li jkun sar żball fl-applikazzjoni tal-Istatut jew xi regolament magħmul taħtu.

(2) Kull min iħossu hekk aggravat b'xi deċiżjoni tal-kummissjoni għandu dritt ta' appell bil-miktub quddiem il-Kunsill Amministrattiv li jista' jeżerċitah fi żmien sebat ijiem minn meta jiġi mgħarraf bid-deċiżjoni tal-kummissjoni.

57

TAQSIMA VI – ĠENERALI U KLAWSOLE TRANSITORJA

Ilsien uffiċjali

161. L-ilsien Malti huwa l-ilsien uffiċjali tal-partit. B'dana, iżda, li l-amministrazzjoni tal-partit għandha tuża l-ilsien Inġliż u dawk l-ilsna l-oħra li jidhrilha meħtieġ biex tikkomunika ma' setturi differenti tal-elettorat u biex tmexxi l-ħidma politika, organizzattiva u internazzjonali tal-partit.

Emblema tal-Partit

162. L-emblema tal-partit, popolarment magħrufa bħala l-'Maduma', għandha titqies bħala wirt storiku tal-partit. Il-partit jista' jadotta logos differenti għal attivitajiet differenti kif jidhirlu l-aktar effettiv fiċ-ċirkostanzi biex jikkomunika l-messaġġ tiegħu.

Personalità Ġuridika

163. Il-partit huwa korp b'personalità legali distinta bis-setgħa li jagħmel kuntratti, li jħarrek u li jkun imħarrek, u li jagħmel kull ħaġ' oħra u li jidhol f'dawk it transazzjonijiet li huma inċidentali jew li jwasslu għall-eżerċizzju u għall-qadi tal-funzjonijiet tiegħu skont dan l-Istatut. Il-partit huwa persuna ġuridika waħda u l-Kumitati Sezzjonali, Reġjonali, Fergħat u kull organu ieħor huma parti integrali minn din il-persuna ġuridika u kull parti għandha topera skont dan l-Istatut.

164. Ir-rappreżentanza ġuridika tal-partit għandha tkun vestita fil-Kap jew fis Segretarju Ġenerali jew fil-President tal-Kunsill Ġenerali.

B'dana, iżda, li l-Kunsill Amministrattiv jista' jaħtar wieħed jew aktar mill-uffiċjali tal-partit jew mill-impjegati tiegħu biex jidhru inrappreżentanza ad hoc tal-partit fi

proċeduri ġudizzjarji, fuq xi kuntratt, kitba, skrittura jew affarijiet oħra.

Mili ta' vakanza

165. Meta għal xi raġuni tinħoloq vakanza ta' membri f'xi pożizzjoni f'xi organizzazzjoni tal-partit, ħlief fil-każ ta' Kap u Viċi Kap tal-Partit, għandha tiġi segwita din il-proċedura:

58

- a) F'każ li tinħoloq vakanza f'Kumitat Sezzjonali, dik il-vakanza għandha timtela mill-membru li jkun ġab l-aktar voti mil-lista relattiva jew, fin nuqqas, mil-lista l-oħra; u jekk ma jkunx hemm aktar membri fuq il-listi li jistgħu jissejñu biex jimlew dik il-vakanza, il-Kummissjoni Elettorali għandha tagħti l-istruzzjonijiet meħtieġa lill-kumitat biex dik il-vakanza timtela permezz ta' membru kooptjat.
- b) F'każ li xi persuna minn dawk imsemmija fl-Artikolu 46.1 (b, e, f u g) għal xi raġuni ma tibqax membru tal-Kumitat Eżekuttiv, il-post tagħha għandu jimtela minn dik il-persuna li fil-lista tal-elezzjoni rispettiva tkun ġabet l-akbar numru ta' voti. F'każ li ma jkun hemm l-ebda persuna bħal dik, il-Kummissjoni Elettorali għandha tiegħu l-passi biex issir l-elezzjoni ħalli jimtela l-post vakat. Fi kwalunkwe vakanza oħra l-organu jew organizzazzjoni rispettiva għandha tiegħu l-passi biex timla l-post hekk vakat.
- c) F'każ li l-vakanza tkun tirrigwarda membri fil-Kunsill Ġenerali, dik il vakanza għandha timtela mill-membru li jkun ġab l-aktar voti mil-lista relattiva; u jekk ma jkunx hemm aktar membri fuq il-listi li jistgħu jissejñu biex jimlew dik il-vakanza, il-Kummissjoni Elettorali għandha titlob lill organizzazzjoni konċernata biex taħt l-awspiċċi tagħha tnedi l-elezzjoni meħtieġa biex timtela dik il-vakanza.
- d) Kull vakanza għandha timtela fi żmien mhux aktar tard minn tletin jum mid-data meta l-vakanza rispettiva ssir effettiva.
- e) Kull membru li jimla vakanza taħt xi wieħed mis-subparagrafi preċedenti ta' dan l-artikolu jkun soġġett għall-provedimenti kollha li jirrigwardaw il pożizzjoni jew uffičċju li jkun ġie vakat, inkluż li jista' biss ikopri dik il pożizzjoni għall-bqija tat-terminu oriġinali li għalih ikun ġie elett il membru li jkun ivvaka dik il-pożizzjoni.

166. (1) Il-Kumitat Eżekuttiv għandu jiddeċiedi fuq kull haġa oħra li mhux provdut għaliha f'dan l-Istatut, b'dan, iżda, li tali deċiżjoni, jekk meħtieġ, tkun ikkonfermata mill-Kunsill Ġenerali.

(2) Minkejja kull provvediment ieħor fl-Istatut, f'każ li jirriżulta li xi kumitat f'xi sezzjoni, reġjun, fergħa jew kummissjoni mwaqqfa b'dan l-Istatut ma jkunux jistgħu jiffunzjonaw sew għal xi raġuni jew oħra, il-Kumitat Eżekuttiv għandu jitttermina l-mandat tal-membri kollha konċernati u jieħu l-miżuri kollha li fid-diskrezzjoni tiegħu jhoss li huma meħtieġa, inkluż li jaħtar kumitati jew kummissjonijiet ġodda; b'dan iżda li fil-każ tal-Kummissjoni Elettorali, Rekords u Data għandu dejjem jiġi osservat il-provvediment tal Artikolu 153 (4).

59

167. F'każ ta' riżenja mill-Kap tal-Partit u/jew tat-tmexxija tal-partit, l-istess Kap u tmexxija għandhom jibqgħu responsabbli għat-tmexxija tal-partit bħala gwardjani tiegħu (caretaker leadership) sakemm il-partit jeleġġi Kap u tmexxija ġdida, u jkunu obbligati li jassiguraw transizzjoni effettiva.

168. Deċiżjoni dwar l-interpretazzjoni ta' dan l-Istatut u r-regolamenti magħmula taħtu, fejn dawn ma jkunux ċari, jagħtiha l-President tal-Kunsill Ġenerali bil miktub fl-organu tal-partit fejn tinqala' l-kwestjoni u jinżamm rekord ta' tali deċiżjoni.

Tifsir

169. F'dan l-Istatut u f'kull regolament magħmul bis-saħħa tiegħu, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma tkunx teħtieġ xort'oħra –

- “distrett elettorali” għandha l-istess tifsira bħal fl-Att dwar l-Elezzjonijiet Ġenerali (Kap 354) Taqsima IV;
- “kandidat” tfisser membru tal-partit li jkun ġie debitament approvat mill-Kumitat Eżekuttiv skont dan l-Istatut biex ikun kandidat f'isem il-partit f'xi elezzjoni nazzjonali, Ewropea jew lokali;
- “kariga uffiċjali” tfisser xi waħda mill-karigi msemmija fl-artikolu 11 ta' dan l-Istatut;
- “kummissjoni elettorali” tfisser il-kummissjoni stabbilita bl-artikolu 148 ta' dan l-Istatut;
- “kumitat sezzjonali” tfisser il-kumitati tal-partit fid-diversi bliet, irħula u

lokalitajiet ta' Malta u Għawdex u "sezzjoni" tfisser xi waħda minn dawn l-ibliet, raħal jew lokalità;

- "regolari fil-ħlas tas-sħubija" tfisser li l-membru rispettiv ikollu s sħubija mħallsa sal-31 ta' Diċembru tas-sena finanzjarja preċedenti.
- "membru" tfisser persuna li tkun issieħbet fil-partit skont dan l-Istatut u "membru assoċjat" għandha t-tifsira mogħtija lilha bl-artikolu 8 ta' dan l-Istatut;
  - "organizzazzjoni" tinkludi kumitat, organu, fergħa, netwerk, forum, uffiċċju jew xi grupp ieħor imwaqqaf mill-Kumitat Eżekuttiv tal-partit;
- "organu" tfisser il-Kunsill Amministrattiv, il-Kumitat Eżekuttiv jew il Kunsill Ġenerali;
- "partit" tfisser Il-Partit Nazzjonalista – bl-isem abbrevjat ikun PN;
- "reġistru elettorali" tfisser ir-reġistru elettorali għal elezzjoni ġenerali li fih ikunu reġistrati l-persuni kollha li jkollhom jedd jivvutaw f'elezzjoni ta' Membri tal-Kamra tar-Rappreżentanti u li jkun pubblikat mill-Kummissjoni Elettorali taħt l-Att dwar l-Elezzjonijiet Ġenerali (Kap 354);
- "residenza" u "normalment tirisjedi", fir-rigward ta' membri tal-partit, tfisser l-indirizz li jirriżulta mill-Karta tal-Identità tal-imsemmija membri;

60

B'dana, iżda, li għall-finijiet tad-drittijiet tagħhom fil-partit bħala tesserati, membri għandhom id-dritt jirreġistraw fir-rekords tal kummissjoni elettorali dak l-indirizz f'dik il-lokalità li għalihom hu konvenjenti, u għall-finijiet ta' dan l-Istatut huwa dan l-indirizz li għandu jgħodd u mhux dak imniżżel fil-Karta tal-Identità tal Membru;

B'dana illi membru ma jkunx jista' jibdel l-indirizz registrat fit-tliet xhur ta' qabel elezzjoni għal xi kumitat sezzjonali; u

B'dana illi wkoll il-piż li tali registrazzjoni ssir u tinzamm aġġornata jaqa' fuq il-membru konċernat;

- "tessera" tfisser dokument regolarment maħruġ mill-kummissjoni elettorali bħala prova li d-detentur huwa membru tal-partit regolari

fil-ħlas dovut għas-sħubija għas-sena indikata fid-dokument.

Sakemm ma jkunx imfisser mod ieħor, kull kelma fil-maskil f'dan l-Istatut għandha titqies li tirreferi għall-femminil ukoll, u kull kelma fil-plural tinkludi wkoll is-singular.

Setgħa biex isiru regolamenti mill-Kumitat Eżekuttiv

170. Il-Kumitat Eżekuttiv jista', bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Istatut, wara konsultazzjoni mal-Kunsill Amministrattiv, biex jagħti seħħ lil kull dispożizzjoni ta' dan l-Istatut, jew biex jirregola jew xort'oħra, jipprovdi dwar kull ħaġa għar rigward tal-funzjonijiet u l-attivitajiet li jaffettwaw il-politika, it-tmexxija u l-ħidma

61

tal-partit skont dan l-Istatut, jadotta regolamenti, fost ħwejjeġ oħra, għal kull materja minn dawn li ġejjin:

- a) il-prattika, il-proċedura, il-formoli, l-informazzjoni meħtieġa, it-tessera, ir-residenza normali ta' membru, skemi differenti ta' sħubija, l-involviment u r-rwol ta' membri assoċjati, il-ħlas dovut kull sena tad-drittijiet ta' sħubija, u kull materja oħra konnessa ma' sħubija fil-partit;
- b) it-tmexxija u l-ħidma tal-kumitati sezzjonali, inkluż dwar il-prattika, l-operat u l-proċedura konnessa mal-elezzjoni tal-kumitat, mal-laqqgħat, id-dmirijiet tal-uffiċjali u tmexxija tal-każin/uffiċċju tal-partit fil-lokal;
- c) it-tmexxija u l-ħidma tal-kumitati reġjonali, inkluż dwar il-prattika, l-operat u l-proċedura konnessa mal-elezzjoni tal-kumitat, l-elezzjoni tal-kumitat reġjonali għal Għawdex, mal-laqqgħat, id-dmirijiet tal-uffiċjali u l-manager reġjonali;
- d) kull ħaġa li għandha x'taqsam mal-funzjonijiet, it-tmexxija, il-prattika, il-proċedura, l-amministrazzjoni u l-operat tal-Kumitat Eżekuttiv, tal-Kunsill Amministrattiv, tal-Kunsill Ġenerali, tal-fergħat u ta' kull organizzazzjoni oħra tal-partit;
- e) kull ħaġa li għandha x'taqsam mal-uffiċjali u l-impjegati tal-partit u li mhijiex speċifikament diġà regolata b'dan l-Istatut;
- f) kull ħaġa li għandha x'taqsam mal-infiq u d-dħul tal-partit, l-estimi u l-kontijiet tiegħu, u l-verifika tagħhom;
- g) il-mod kif isiru elezzjonijiet fil-partit imsemmija fil-provvedimenti ta' dan l-Istatut u l-jedd għall-vot tal-membri f'tali elezzjonijiet, inkluż kull modalità meħtieġa biex issir l-evalwazzjoni ta' idoneità u diligenza pruvata tal-persuni li juru interess biex ikunu kandidati taħt il-provvedimenti ta' dan l-Istatut; u

h) tibdil jew aġġornament fl-Iskeda jew ħolqien ta' skedi ġodda.

It-Test Malti

171. Bejn it-test Malti ta' dan l-Istatut u t-test tiegħu f'xi lingwa oħra għandu jipprevali dejjem it-test bil-Malti.

62

Klawsola Transitorja

- 172.** (1) Il-membri tal-Kumitati Sezzjonali, Fergħat, Kumitat Eżekuttiv u Kunsill Ġenerali għandhom jibqgħu fil-kariga attwali sakemm jiġu eletti l-membri l-ġodda f'dawn l-organizzazzjonijiet taħt il-provvedimenti ġodda ta' dan l-Istatut.
- (2) L-uffiċjali attwali tal-partit jibqgħu inkariga jkopru l-funzjonijiet tagħhom sakemm jiġu eletti l-uffiċjali l-ġodda taħt il-provvedimenti ġodda ta' dan l-Istatut.
- (3) Minkejja kull provvediment ieħor f'dan l-Istatut, elezzjoni għal Viċi Kap tal-partit imsemmi fl-Artikolu 11 tal-Istatut m'għandhiex issir qabel il Kummissjoni Elettorali (Kap 354 tal-Liġijiet ta' Malta) tippubblika r-riżultat uffiċjali tal-ewwel elezzjoni ġenerali li ssir għall-Kamra tad-Deputati wara l 25 ta' Ġunju 2020, id-data li fiha l-Kunsill Ġenerali adotta dan l-Istatut, u b'hekk iż-żewġ Viċi Kapijiet tal-Partit eżistenti jibqgħu fil-kariga li għaliha ġew eletti sa meta jseħħ il-proċess previst mill-artikoli rilevanti ta' dan l-Istatut.
- (4) Il-provvedimenti ta' dan l-Istatut għandhom jingħataw seħħ minnufih mingħajr ebda preġudizzju għal provvedimenti ta' dan l-artikolu, inkluż li d dmirijiet u l-funzjonijiet previsti f'dan l-Istatut jgħaddu fuq l-uffiċjali attwali sad-data li fiha jiġu eletti l-membri l-ġodda fil-karigi, organi u kumitati relattivi.

SKEDA

Elezzjoni ta' membri tal-partit fil-Kunsill Ġenerali (Artikolu 81 (a))

Il-kriterji u l-metodu għall-elezzjoni ta' membri tal-partit fil-Kunsill Ġenerali skont l-artikolu 74 (a) tal-Istatut għandhom ikunu kif ġej:

Kull distrett għandu jiġi allokat l-istess numru ta' kunsillieri fil-Kunsill Ġenerali.

Il-membri li jintgħażlu biex ikunu membri tal-Kunsill Ġenerali, jekk ma jkunux diġà membri tal-kumitat sezzjonali, għandhom ikunu membri attivi u magħrufa għall-impenn regolari tagħhom fil-ħidma u l-attivitajiet tal-partit.

Dan in-numru għandu jiġi stabbilit billi:

- i. Jittieħed ir-Registru Elettorali għall-fini ta' elezzjoni ġenerali għall-Kamra tad-Deputati (Kap 354 tal-Liġijiet ta' Malta) pubblikat qabel issir l-elezzjoni għall-kumitat sezzjonali, u għal kull lokalità jinstab in-numru li jirriżulta meta n-numru ta' eletturi registrati ta' dik il-lokalità jiġi diviż b'500 (jew parti minn 500);
- ii. Dan in-numru għandu jizjed man-numru ta' Kunsillieri Lokali eletti f'isem il-partit u b'hekk joħroġ numru għal kull lokalità;

- iii. Għandhom imbagħad jingħaddu n-numru riżultanti għal kull lokalità distrett distrett biex b'hekk ikun hemm numru sħiħ għal kull distrett;
- iv. In-numru tad-distrett li jkun l-akbar għandu jkun in-numru ta' membri allokatu lil kull distrett fil-Kunsill Ġenerali;
- v. Dan in-numru ta' kunsillieri għandu jiġi distribwit bejn il-kumitati sezzjonali ta' kull distrett bi proporzjon tan-numru ta' eletturi li kull lokal ikollu registrati fl-imsemmi Regjistru Elettorali u b'hekk ikun magħruf kull sezzjoni kemm hi allokata kunsilliera;
- vi. L-allokkazzjoni ta' kunsilliera għal kull sezzjoni għandha timtela l-ewwel mill-membri tal-Kumitat Sezzjonali; jekk dawn ma jkunux biżżejjed il Kumitat għandu jagħżel il-bilanċ meħtieġ skont regoli magħmula taħt dan l-Istatut.

64

Adottat b'vot unanimu mill-Kunsill Ġenerali PN
tal-25 ta' Ġunju 2020

Ġensu Galea Francis Zammit Dimech President tal-Kunsill Ġenerali
Segretarju Ġenerali

